

TREBALL FI DE MÀSTER

Màster Universitari de Psicopedagogia

Curs acadèmic 2018-19

La inclusió dels alumnes de la SIEI a l'aula ordinària. Percepció dels agents implicats en una escola concertada.

Realitzat per Anna Güell Agut

Tutoritzat / Dirigit per Ana Luisa Adam Alcover

18 de maig de 2019

Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport

C. Císter, 34

08022 Barcelona

www.blanquerna.edu

RESUM

Booth i Ainscow (2002) entenen la inclusió com un procés sense fi, el qual amb el recent Decret 150/2017 ha potenciat la inclusió de l'alumnat a les escoles ordinàries. A Catalunya, aquest pas cap a la inclusió, va provocar la creació de les SIEI l'any 2004. L'objectiu de la present recerca és conèixer la percepció de la comunitat educativa vers la inclusió d'alumnat de la SIEI a l'aula ordinària en una escola concertada. Els participants han estat alumnes de la SIEI (n=10), alumnes de l'aula ordinària (n=20), professorat (n=16), equip SIEI (n=4), famílies d'alumnes de l'aula ordinària (n=43), famílies d'alumnes de la SIEI (n=3), la psicòloga de la SIEI i la directora del centre. Per conèixer la percepció de cadascun dels membres de la comunitat educativa, s'ha realitzat entrevistes, grups de discussió i també qüestionaris. Els resultats obtinguts, mostren que les variables favorables per la inclusió a l'aula ordinària es repeteixen entre els diferents agents, com per exemple, el treball emocional, la co-docència o normalització de la diversitat, entre altres. Concloentment, es comenta la manca per part del departament d'adequació de la normativa a la realitat de les aules. Caldria considerar la influència de les habilitats socials dels alumnes vers la inclusió. Qüestionar-nos perquè hi ha aquesta percepció de manca de formació per part del professorat. I finalment, valorar la importància de la presència d'un espai exclusiu per la SIEI.

Paraules clau: Inclusió, Alumnes amb Necessitats Educatives, Diversitat, Co-docència, Comunitat Educativa.

ABSTRACT

Booth and Ainscow (2002) understand the inclusion as an endless process, which with the recent Decree 150/2017 has enhanced the inclusion of students in ordinary schools. In Catalonia, this step towards inclusion included the creation of the SIEI in 2004. The objective of the present research is to know the perception of the educational community towards the inclusion of SIEI students in an ordinary classroom of a concerted school. The participants were students of the SIEI (n=10), ordinary class students (n=20), teachers (n=16), SIEI professionals (n=4), families which children were students of ordinary class (n=43), families which children were students of SIEI (n=3), the SIEI psychologist and the center's director. To learn about the perception of each member of the educational community, interviews, discussion groups and also questionnaires have been administered. The results obtained show that favorable variables for inclusion in the ordinary classroom are repeated among the different agents, such as emotional work, co-teaching or normalization of diversity, among others. In conclusion, is commented the department's failure about the adequacy of the regulations to the reality of schools. Also, the influence of social skills of the students towards the inclusion should be considered. Ask us because there is this perception of a lack of formation by teachers. And finally, assess the importance of the presence of an exclusive space for SIEI.

Keywords: Inclusion, Special Needs Students, Student Diversity, Team Teaching, Community Education.

Introducció

L'any 1985, amb el Real Decret 334/1985 del 6 de març de l'Ordenació de l'Educació Especial; el Ministeri d'Educació dona un pas endavant cap a la integració de l'alumnat amb necessitats educatives especials. Un dels moviments que realitzen per potenciar aquest canvi, és la seva escolarització en centres ordinaris públics i concertats (Verdugo & Rodríguez, 2012).

Però, com s'ha pogut apreciar, s'ha utilitzat la paraula *integració*. Com detalla Verdugo (2009), integrar alumnes a l'escola ordinària no significa incloure'ls. Incloure'ls significa fer un canvi d'actituds, d'estereotips, qualificar els diferents professionals, canviar el disseny curricular, entre altres accions.

Segons López (2009), de tots els moviments de caire més legislatiu o polític que s'han realitzat per l'educació especial; n'hi ha tres de gran rellevància. El primer d'ells, el 1994 amb la Declaració de Salamanca, com a conclusió de la Conferència Mundial sobre Necessitats Educatives Especials. El segon d'ells, el 2002 la Declaració de Madrid, resultat del Congrés Europeu de Discapacitat. I el tercer fet clau segons l'autor, fou el 2006 amb la Convenció sobre Drets de les Persones amb Discapacitat, de l'ONU on col·laboraren a la 48ª Conferència Internacional de l'Educació un total de 136 països (López, 2009).

Són varies les reformes que s'han realitzat per tal d'aconseguir un context educatiu propens al bon desenvolupament dels seus alumnes, inclòs l'alumnat amb Necessitats Específiques de Suport Educatiu (NESE). De tots els canvis realitzats a nivell legislatiu, a Catalunya es destaca el darrer Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu. El Decret esmentat, està format per 5 capítols amb els seus corresponents articles; l'objectiu general del qual és continuar el procés iniciat fa dècades per millorar la qualitat de l'educació, tenint en compte la diversitat de les persones i la complexitat social, oferint expectatives d'èxit a tot els alumnes en el marc d'un sistema inclusiu.

Trobem dos causes principals que han propulsat aquesta necessitat de fer front a la inclusió. La primera d'elles és el reconeixement de l'educació com un dret a totes les persones, independentment de la seva condició física, cognitiva o comportamental. La segona causa indispensable és el reconeixement de la diversitat com un valor, és a dir, percebre les diferències com quelcom positiu. Conseqüentment, ens hem de centrar en canviar les escoles i no en "rehabilitar" els alumnes (Francesch, 2017).

Segons la UNESCO (citada per Olmos, Mas & Sanahuja, 2016), per tal d'aconseguir la inclusió educativa, s'han de transformar els contextos actuals d'aprenentatge. Comenta que el pilar ha de ser la comoditat del professorat vers la diversitat de l'alumnat i aconseguir una visió d'oportunitats d'innovació en l'ensenyament.

Booth i Ainscow (2002), entenen la inclusió com un procés sense fi, el qual involucra un procés de canvi. Els autors, consideren que una escola inclusiva és una escola que augmenta la participació. Entenent la participació com un procés d'aprenentatge compartit, percebent l'educació com una experiència on tot alumne és reconegut, acceptat i valorat per ell mateix i els companys.

Inclusió és reconèixer les diferències entre alumnes per tal de disminuir totes les barreres que poden aparèixer en el context educatiu. Tenint en compte que reduir les dificultats i barreres d'un alumne, acabarà beneficiant a tot l'alumnat. Per eliminar aquestes barreres, s'han de mobilitzar recursos tant de l'escola en si, com de la comunitat educativa. Per tal d'aconseguir aquest canvi i aquesta millora en un centre escolar, és necessària la col·laboració de tots els agents implicats en el sistema educatiu i la seva responsabilització cap a una educació de qualitat per l'alumnat (Booth & Ainscow, 2002).

Autors com Macià (2013), parlen de la necessitat d'un canvi a nivell curricular per tal de fomentar la inclusió, ja que la principal barrera amb la que es troba l'alumnat NESE és un currículum escolar uniforme; on a través de metodologies similars es demana l'assoliment d'uns mateixos objectius, tenint en poca consideració la diversitat de l'alumnat.

Relacionant el currículum amb els beneficis que pot aconseguir tot l'alumnat de determinats canvis, Orkwis i McLane (1998) defensen que el Disseny Universal d'Aprenentatge (DUA), ha de proporcionar estils i metodologies diferents a les capacitats dels alumnes.

El DUA, defensa que tota persona presenta diferències en tres àmbits cognitius diferents: el reconeixement del nostre entorn, les respostes físiques i cognitives que en fem i l'apreciació afectiva. En aquesta línia, David, Rose i Strangman (2007); consideren que aquestes tres funcions cognitives són imprescindibles per l'aprenentatge i que per tant, el currículum ha de tenir-les en compte. Ells proposen tres principis inclosos al DUA per tal de fomentar la inclusió: proporcionar diverses formes de representació, permetre diverses formes d'actuació/expressió i fomentar la motivació.

La finalitat dels canvis a la comunitat educativa, és aconseguir una plena i activa participació a l'aula i al centre de l'alumnat (Duran, Giné & Marchesi, 2010).

Un pas realitzat a la comunitat autònoma de Catalunya per potenciar la inclusió d'alumnes amb NESE a l'escola ordinària, fou la creació de les Unitats de Suport d'Educació Especial (USEE) el curs 2004-2005 amb un total de 18 centres que disposaven d'aquestes unitats, les quals han crescut exponencialment. Per exemple, amb una diferència de 5 anys, el 2009, es disposaven de 234 USEE a Catalunya (Departament de Catalunya).

Recentment, les USEE s'han anomenat Suports Intensius per a l'Escolarització Inclusiva (SIEI). La SIEI és una recurs del qual disposa el centre, en el qual es treballa a través dels suports universals, addicionals i intensius (si s'escau) marcats pel darrer Decret d'Inclusió mencionat anteriorment. Ja

no és una unitat amb un espai físic a l'escola, sinó que es tracte d'un suport a l'aula ordinària (Departament de Catalunya).

Com s'ha comentat, l'alumnat SIEI treballa dins el seu grup de referència; és aquest entorn que s'ha d'adaptar a les necessitats que pugui presentar l'alumne. Són alumnes que disposen d'un dictamen i/o informe de reconeixement de les necessitats educatives especials realitzat per l'EAP i un Pla de Suport Individualitzat (PI) (Departament de Catalunya).

Són varis els estudis recentment realitzats sobre l'impacte que ha tingut l'intent de canvi cap a una escola inclusiva. A continuació veure'm aquest impacte en els agents directament més afectats.

Torres i Fernández (2015), afirmen que en el context educatiu actual trobem dos situacions en les quals els centres han de fer front: la primera són les polítiques educatives, i la següent, la capacitat d'aquest per aplicar-les. Per aquest motiu, realitzen un estudi sobre la perspectiva del professorat a l'aula. Els resultats obtinguts, mostren que la variable amb major consideració pel professorat és l'organització del centre, aspecte que fa referència a l'adequació d'horaris i a l'agrupament de l'alumnat; dues variables que més inquietud provoquen al professorat. Seguidament, també es comenta l'adequació d'espais tot i que amb menys preocupació.

Comenten, que a nivell curricular s'han tingut que realitzar canvis d'objectius i sobretot modificar la selecció i seqüenciació dels continguts. De fet, els resultats mostren que són molts pocs els professionals que segueixen impartint els mateixos continguts per tots els alumnes. En relació a les metodologies, tots els professionals de l'estudi, han comentat la evident necessitat de canviar els processos d'ensenyança-aprenentatge donat a la presència d'alumnat NESE a l'aula.

En un altre estudi realitzat per Olmos, Mas i Sanahuja (2016), es plantegen conèixer el paper del professorat de la SIEI dins l'aula ordinària. En l'estudi conclouen que s'ha de millorar la coordinació del professorat d'aula amb el de la SIEI per tal de compensar la principal dificultat en el procés d'inclusió: els escassos i/o poc adequats recursos dels que es disposen.

Olmos et al. (2016), també comenten la manca d'actitud inclusiva entre els alumnes; ja que l'actitud integradora es limita al context aula. En la mateixa línia, troben que una de les principals dificultats de la inclusió és la discriminació en quant a les expectatives que el propi professorat crea dels alumnes, l'etiquetatge i les conductes disruptives que poden aparèixer a l'aula. La SIEI, la consideren com un recurs del centre amb entitat pròpia; i valoren molt positivament que el professorat de la SIEI entri a l'aula ordinària, a pesar de no percebre-ho com una docència compartida.

L'estudi realitzat per Verdugo i Rodríguez (2012), es centra en la percepció de la inclusió educativa a Espanya d'alumnes amb discapacitat intel·lectual, les famílies i els professionals. Aquests tres agents coincideixen en els beneficis derivats de la tolerància entre alumnes, treball en equip i el foment de la intel·ligència emocional. Aquest últim aspecte, entès com un augment de l'empatia i

interacció personal entre alumnes. També coincideixen en relació a la major conscienciació del professorat davant la diversitat, com a un impuls cap a noves iniciatives i a desenvolupar projectes més inclusius.

En aquest mateix estudi, identifiquen quines variables associen els diferents agents com a dificultosos per a la inclusió de l'alumnat amb NESE. Entre elles trobem l'actitud d'evitació per part d'alguns professors a tenir alumnes amb discapacitat intel·lectual; la manca de formació del professorat; l'actitud dels companys, sobre tot a secundària es mostren problemes de relació social; i la desmotivació de l'alumnat davant la manca de gestió de la frustració.

A tot això, plantejen (els tres col·lectius participants de l'estudi) una sèrie de propostes per tal de millorar la inclusió als respectius centres. Es detallen un canvi d'actitud dels professionals i un tracte igualitari cap a l'alumnat. La utilització de material més gràfic, l'adaptació del ritme de classe i sobre tot, una bona coordinació entre família i professorat i de programació acadèmica.

A mode de finalització del seu estudi, detallen les variables més rellevants per cada col·lectiu. En el cas de les famílies, els preocupa la dificultat d'adaptació dels alumnes NESE i l'aïllament socials dels seus fills. Inclús, detallen que davant l'aïllament social, pateixen maltractament psicològic. Destaquen la dificultat de comprensió davant els continguts i la dificultat per preguntar a l'aula per vergonya a ser jutjats. Finalment, els professionals, comenten el desbordament que pateixen per afrontar la diversitat de l'alumnat i la manca de formació vers aquests. Assenyalen la necessitat d'adaptar horaris i crear espais de coordinació entre professorat d'aula, professorat de la SIEI i de les famílies.

En relació a la manca de formació del professorat, un estudi de Mas, Olmos i Sanahuja (2018) sobre la docència compartida com un recurs de cara a la inclusió; destaca la necessitat de formació de tots els professionals de l'escola, és a dir, tutors, equip directiu, professorat d'aula i el professorat de suport. I destaquen rellevantment la imprescindible formació del tutor de l'aula ordinària.

Com s'ha pogut observar en els resultats dels estudis mencionats anteriorment, veiem variables de benestar social, de relacions interpersonals, relacions amb l'entorn i amb la societat. Totes aquestes variables, ens poden fer pensar en el concepte de benestar (Loera, Balcázar, Trejo, Gurrola i Bonilla, 2008).

Díaz i Sánchez (2002), defineixen el benestar psicològic com l'avaluació que fan les persones de la seva vida. Aquesta avaluació, inclou variables de caire cognitiu i altres afectives. Mitjançant la interacció d'aquests dos grans grups de variables, l'individu en qüestió generarà percepcions considerades per ell com a positives o bé negatives.

Scales, Benson, Leffert i Blyth (2000), parlen de desenvolupament saludable dels adolescents gràcies als recursos personals, familiars, escolars i comunitaris que proporcionen suport i promouen el desenvolupament de la persona al llarg d'aquesta etapa. Comenten les variables del benestar

psicològic a l'adolescència, juntament amb Theokas, et al. (2005), els quals en la línia de Scales et al. (2000), contempen 40 recursos pel benestar: 20 dels quals són externs (família, escola, suport, grups d'iguals, presència de models positius d'adults, etc.) i els 20 restants d'interns (autoestima, responsabilitat, capacitat de prendre decisions). Per tant, es pot veure com el context escolar, adults de referència i el grup d'iguals, tenen una afectació important al benestar de l'adolescent.

En relació al grup d'iguals, Avilés (2017) parla dels sistemes de suport entre iguals i la seva afectació a la convivència escolar. Comenta la necessitat de crear itineraris on els alumnes es formen en escolta activa, gestió emocional, treballin l'assertivitat i l'empatia entre moltes altres variables; i inclús, que fos reconegut a nivell curricular. Tota aquesta formació amb la finalitat d'aconseguir un context escolar amb una convivència positiva i favorable a l'aprenentatge per a tots els alumnes, independentment de les seves característiques.

Pel que fa al benestar psicològic, són varis els autors que han determinat les variables més rellevants en aquesta dimensió. Ryff i Keyes (1995), determinen sis dimensions principals de les quals detallaran què implica tenir un nivell alt o baix en relació a: autoacceptació, domini de l'entorn, relacions positives, propòsit a la vida, creixement personal i autonomia.

Rodríguez, et al. (2016), realitzen un estudi sobre el benestar i la implicació escolar. En ell marquen com a variables importants: el suport familiar, el suport entre iguals i el suport del professorat. Variables que tindran una afectació directe a l'autoconcepte i a la resiliència de l'alumnat; aspecte que repercutiran en el benestar subjectiu i a la implicació escolar.

Rodríguez et al. (2016), mostren tres suports com a pilars pel desenvolupament del benestar subjectiu i la implicació escolar com hem vist. En la mateixa línia, Kreuz, Casas, Aguilar i Carbó (2009) parlen del centre educatiu com un sistema compost per varis professionals, alumnes, famílies i equip directiu. Per aquest motiu, destaquen la necessitat d'una visió sistèmica a l'escola ja que es crea una xarxa relacional que tindrà una afectació directa en l'alumnat.

Un estudi recent realitzat a estudiants universitaris, a partir de les escales de benestar psicològic existents, planteja detectar les variables més rellevants en aquest col·lectiu més juvenil. Els resultats mostren quatre grans variables a tenir en compte: autoacceptació (acceptar les fortaleces i limitacions d'un mateix), el domini de l'entorn (per saber resoldre les demandes contextuais), propòsits en la vida (establiment de meta i donar significat als objectius) i el creixement personal (desenvolupament de potencialitats) (Freire, Ferradás, Núñez i Valle, 2017).

Són varis els estudis que mostren l'adolescència com una etapa clau en el desenvolupament de l'autoconcepte (variable que s'ha detectat com a rellevant en relació el benestar psicològic), ja que es troba en una etapa de construcció de la identitat (citada a Carreras, Fuentes i Tomàs, 2012). A més, un estudi de Casas et al. (2014), mostra com són varis els països on en l'etapa de l'adolescència, el benestar psicològic decreix.

Trobem diversos estudis realitzats sobre benestar psicològic i qualitat de vida en l'etapa de l'adolescència. Tot i això, cal distingir aquests dos conceptes. El benestar psicològic és un constructe multidimensional, és subjectiu ja que té relació amb un estat o un sentiment que percep la persona en qüestió. En canvi, la qualitat de vida és el grau en que la vida és percebuda com a favorable i pot ser mesurada per uns determinats components més objectius (Ryff & Keyes, 1995).

Per aquest últim motiu, el present treball es centrarà en el benestar psicològic de l'alumnat d'una SIEI. Concretament, es vol conèixer quina percepció tenen els agents implicats en una escola concertada sobre la inclusió a l'aula de l'alumnat amb NESE. El motiu principal que ha impulsat a conèixer i aprofundir sobre la inclusió a l'aula, és la negativa d'algun alumnat SIEI a estar a l'aula ordinària conjuntament amb la dificultat d'algun membre de l'equip docent a portar a terme les respectives classes. Motiu pel qual, ens centrarem en analitzar a partir de les variables comentades al marc teòric anterior, com viuen la inclusió a l'aula ordinària els alumnes d'una SIEI, els alumnes de l'aula ordinària, els professorat (professorat d'aula i professorat de la SIEI) i les famílies.

Objectius

Com hem pogut detectar en l'apartat introductori, l'objectiu principal del present treball és conèixer la percepció de la comunitat educativa envers la inclusió d'alumnes de la SIEI a l'aula ordinària en una escola concertada.

Arrel d'aquest objectiu general, en sorgeixen d'específics, els quals es numeren a continuació.

El primer d'ells, és conèixer la percepció i valoració que tenen els alumnes respecte la inclusió en el context escolar.

Seguidament, el segon objectiu, serà conèixer com el professorat de l'escola viu la inclusió del centre.

El tercer objectiu, és conèixer quina percepció i valoració fan les famílies respecte la inclusió del centre.

El quart objectiu específic, és conèixer la valoració des d'un punt de vista més organitzatiu, concretament de la coordinadora i psicòloga de la SIEI i de la directora del centre.

Finalment, el cinquè objectiu específic, és determinar quines variables són importants per a potenciar la inclusió de manera favorable dins l'aula segons els diferents agents.

Tots ells, permetran analitzar amb més profunditat la inclusió i quines conclusions se n'extreuen dins del context escolar, després de conèixer com el viuen els seus agents implicats.

Mètode

Es tracta d'un estudi de casos mixt centrat en una escola concertada del Maresme (Catalunya).

Donat que el treball està centrat en la inclusió de l'alumnat de la SIEI, es creu d'especial rellevància detallar el projecte educatiu per tal de contextualitzar l'estudi.

L'objectiu principal de l'escola on es realitza l'estudi, és aconseguir que tots els alumnes siguin persones íntegres i responsables per tal de construir el seu futur, ser feliços i millorar la nostra societat. Amb aquest objectiu, varen desenvolupar un projecte educatiu pioner vers la inclusió.

Aquest projecte educatiu esmentat, es planteja els següents objectius:

1. Implementar una nova distribució de l'espai i el temps en l'organització curricular, a les diferents etapes, que permeti el treball interdisciplinari.
2. Basar pedagògicament la implementació del currículum a les diferents etapes per assegurar l'aplicació de l'estil metodològic i del treball per competències.
3. Fomentar pedagògicament una implementació del currículum a les diferents etapes que assegurí el caràcter inclusiu de la proposta didàctica a través de l'aplicació d'una metodologia cooperativa de grup.
4. Proposar models d'aplicació i condicions per a la implementació del currículum que possibilitin el treball interdisciplinari i globalitzador a les aules.

La finalitat és ensenyar i aprendre a partir d'itineraris d'aprenentatge interdisciplinaris mitjançant metodologies actives. Tot a través d'una estructura de treball cooperatiu i sobre tot, en una educació de caràcter inclusiva que té cabuda a tota la diversitat dels alumnes.

Participants

Centrant-nos en la mostra amb la qual s'ha treballat són varis els agents a detallar. Tot ells es troben en l'etapa escolar d'Educació Secundària Obligatòria.

Primerament, trobem l'alumnat de la SIEI; un total de 10 alumnes els quals es detallen a la següent Taula 1.

Taula 1

Mostra alumnes SIEI.

	Edat	Gènere	Curs acadèmic	Diagnòstic
Alumne 1	13	Masculí	1r ESO	Pluridiscapacitat motriu i cognitiva, atàxia i discapacitat intel·lectual.
Alumne 2	13	Masculí	1r ESO	Trastorn de Conducta Negativista Desafiant.
Alumne 3	14	Masculí	2n ESO	Trastorn Greu del Desenvolupament i Trastorn de Conducta.

Alumne 4	15	Femení	2n ESO	Dany cerebral adquirit.
Alumne 5	14	Masculí	2n ESO	Discapacitat Intel·lectual Moderada.
Alumne 6	16	Femení	3r ESO	Discapacitat Intel·lectual Moderada, mancances atencionals i dislèxia.
Alumne 7	16	Femení	3r ESO	Discapacitat Intel·lectual Moderada.
Alumne 8	16	Femení	3r ESO	Discapacitat Intel·lectual Lleu.
Alumne 9	17	Femení	3r ESO	TEL, TDAH, retràs maduratiu.
Alumne 10	16	Femení	4rt ESO	Discapacitat Intel·lectual Moderada.

Tot l'alumnat de la SIEI, realitza la major d'hores possibles a l'aula ordinària (adaptat a les seves característiques físiques, cognitives i conductuals). Disposen d'una aula exclusiva de la SIEI, de la qual poden disposar sempre que sigui necessari. A la SIEI trobem un 40% dels alumnes de gènere masculí i un 60% femení. La mitjana d'edat és de 15 anys (DT= 1,41).

Seguint amb el col·lectiu de l'alumnat, una part de la mostra està constituïda per un total de 20 alumnes de l'aula ordinària. L'elecció dels participants ha estat totalment voluntària. L'únic requisit ha estat compartir grup classe amb un/a alumne/a de la SIEI. S'han dividit en dos grups de 10 alumnes cada un. El primer, amb els alumnes de 1r Cicle, format per un 60% d'alumnes de gènere femení i el 40% restant, de gènere masculí. La mitjana d'edat ha estat de 13,6 anys (DT= 0,52). El segon grup de discussió, format per alumnes de 2n Cicle d'ESO, ha estat format per un 30% d'alumnes de gènere femení i un 70% de gènere masculí. La mitjana d'edat d'aquest segon grup ha estat de 15,2 anys (DT= 0,42).

El segon agent comentat és el professorat. Aquest col·lectiu s'ha dividit en dos grups. Un primer, amb el professorat que treballa dins la SIEI; concretament una psicòloga, un educador, un educador/vetllador i un vetllador. La mitjana d'edat és de 34 anys (DT= 2,58) i en relació al gènere, un 25% pertany al femení i el 75% restant al masculí. El segon grup d'aquest col·lectiu, ha estat de professorat de l'aula ordinària els quals tenen a les seves classes alumnat SIEI. La mostra de la que s'ha disposat ha estat d'un total de 16, amb una mitjana d'edat de 43,19 anys (DT= 9,17), dels quals, un 62,5% pertany al gènere femení i el 37,5% restant al masculí.

El tercer col·lectiu amb el que s'ha pogut treballar, han estat les famílies. S'han obtingut resultats de 3 famílies les quals els seus fills/es formen part de la SIEI de l'escola; d'aquestes 3, un 66,7% és de gènere femení i un 33'3% masculí. La mitjana d'edat ha estat de 48,33 anys (DT=4,51). El segon grup de famílies, ha estat format per un total de 43, les quals els seus fills/es formen part de l'aula ordinària compartida amb alumnat de la SIEI. La mitjana d'edat ha estat de 46,63 anys (DT= 4,85), amb un 69,8% pertanyent al gènere femení i un 30,2% al masculí.

Finalment, el quart col·lectiu, hi trobem la psicòloga i coordinadora de la SIEI del centre, de gènere femení amb una edat de 37 anys; i la directora del centre, de gènere femení amb una edat de 51 anys.

Instruments

Pel que fa als instruments utilitzats en la present recerca, són varis els que s'han de comentar, detallats a la Taula 2. Amb l'objectiu d'administrar unes proves que s'adeqüessin al màxim al moment actual de l'educació, s'ha cregut convenient crear-los a través de les variables obtingudes en el marc teòric.

Taula 2

Instruments

Mostra	Instrument	Descripció
Alumnat SIEI.	Entrevista semi-estructurada.	Entrevista constituïda per 19 preguntes. S'ha administrat individualment amb cada alumne/a juntament amb el suport d'un dels professionals de l'equip de la SIEI. El temps d'administració ha variat entre els 7 minuts i els 16 minuts (veure annex1).
Alumnat ordinari 1r cicle ESO	Grup de discussió.	Realitzat a una aula taller (taules grans, llum solar i aïllada del soroll de l'escola). Duració de 30 minuts (veure annex2).
Alumnat ordinari 2n cicle ESO.	Grup de discussió.	Realitzat a una aula taller (taules grans, llum solar i aïllada del soroll de l'escola). Duració de 30 minuts (veure annex3).
Professorat SIEI.	Grup de discussió.	Realitzat al despatx de la SIEI. Duració de 30 minuts (veure annex4).
Professorat ordinari.	Qüestionari.	Qüestionari format per 4 preguntes obertes i 29 preguntes tipus Likert de l'1 al 6, on 1 significa totalment en desacord i 6 totalment d'acord. Administrat via online (veure annex5).
Famílies alumnes de la SIEI.	Qüestionari.	Qüestionari format per 2 preguntes obertes i 18 preguntes tipus Likert de l'1 al 6, on 1 significa totalment en desacord i 6 totalment d'acord. Administrat via online (veure annex6).
Famílies alumnes de l'aula ordinària.	Qüestionari.	Qüestionari format per 2 preguntes obertes i 14 preguntes tipus Likert de l'1 al 6, on 1 significa totalment en desacord i 6 totalment d'acord. Administrat via online (veure annex7).
Psicòloga i coordinadora de la SIEI.	Entrevista semi-estructurada.	Entrevista constituïda per 31 preguntes. S'ha administrat en una aula. El temps d'administració ha estat de 28 minuts (veure annex8).
Directora del centre.	Entrevista estructurada.	Entrevista estructurada formada per 27 preguntes obertes. Administrat via online (veure annex9).

Procediment

Primerament, s'informà a l'escola en qüestió del projecte que es pretenia portar a terme. Un cop es tingué el consentiment de l'equip directiu i del departament psicopedagògic, s'inicià el procés que es detalla a continuació.

Al llarg del mes de gener s'elaboraren els instruments: qüestionaris, entrevistes i grups de discussió; tots ells arrel de les variables obtingudes en el corresponent marc teòric. Un cop finalitzats, es varen presentar a l'equip directiu per obtenir la seva aprovació. Al llarg del mes de març, es realitzaran els canvis oportuns i s'inicià la seva administració.

Comentar que en tots els casos, tant alumnes, famílies, professors i equip directiu; se'ls preguntà si volien formar part de l'estudi i se'ls informà de la total confidencialitat de les dades, l'anonimat de la informació i la finalitat purament acadèmica del treball.

Es començà al llarg del mes de març i principis d'abril, amb les entrevistes a l'alumnat de la SIEI. Es realitzaren de manera individual en una aula buida, aïllada de sorolls i possibles distraccions. Se'ls explicà en què consistia l'entrevista i es procurà que fos un moment on l'alumne/a tingués la predisposició necessària per respondre les preguntes. Per aquest últim motiu, no es van administrar totes les entrevistes el mateix dia, donat a que es va respectar molt l'estat de l'alumne.

Els dos grups realitzats amb alumnat de l'aula ordinària, es realitzaren a principis d'abril els grups de discussió corresponents. Es portaren a terme en dos dies diferents i es procurà que fos en hores d'esbarjo per tal de no perjudicar les classes. El grup de discussió fou enregistrat per tal de facilitar el posterior anàlisi, i la gravació del qual ha estat eliminada posteriorment. Al llarg del debat, el moderador només intervenia per tal de controlar el temps o bé, reorientar la temàtica en cas de desviar-se excessivament.

Seguint amb el professorat de la SIEI, s'acordà un dia del mes d'abril per realitzar el grup de discussió, aprofitant el dia que es realitza la reunió setmanal. Se'ls explicà la temàtica sobre la qual s'havia de realitzar el grup de discussió. Per facilitar el seu posterior anàlisi, s'enregistrà; gravació que posteriorment ha estat eliminada.

En relació al professorat de l'aula ordinària, amb l'objectiu d'assegurar-nos la seva administració i devolució, s'informà via correu electrònic de l'objectiu del treball i s'adjuntà el qüestionari. Aquest, fou enviat el mes de març i es va demanar que es retornés en un període de 10 dies.

Pel que fa a les famílies, tant en les famílies d'alumnat ordinari com d'alumnat de la SIEI, s'ha informat per correu electrònic de l'objectiu del treball i es va adjuntar el qüestionari, amb la finalitat de facilitar la seva corresponent devolució. S'envià el mes d'abril, demanant la seva contestació en un marge de 15 dies.

Finalment, amb la psicòloga i coordinadora de la SIEI, el mes de març s'acordà un dia per realitzar l'entrevista. Aquesta fou portada a terme en una aula buida, a prop de la SIEI per si hi havia

qualsevol imprevist. Per tal de facilitar el seu posterior anàlisi, l'entrevista fou registrada; gravació que posteriorment, ha estat eliminada. En relació a la directora del centre, s'envià i contestà les preguntes del qüestionari per correu electrònic per facilitar la seva devolució.

Per la recollida de dades quantitatives s'ha utilitzat el programa estadístic SPSS (versió 22) i pels grups de discussió de discussió i entrevistes, s'ha realitzat l'ha transcripció corresponent per facilitar-ne el posterior anàlisi.

Centrant-nos en el que ha estat l'anàlisi de dades, s'han establert dues línies: una quantitativa i una qualitativa. S'ha utilitzat una metodologia quantitativa, utilitzant el programa estadístic SPSS (versió 22), pels qüestionaris administrats al professorat i a les famílies per tal d'obtenir les freqüències dels ítems avaluats. El programa en qüestió també ha estat utilitzat per establir els estadístics descriptius de cada grup de la mostra detallada.

Pel que fa a les entrevistes i grups de discussió, s'ha realitzat un anàlisi de caràcter qualitatiu. Per portar-lo a terme, s'ha realitzat un buidatge de totes les variables que han anat sorgint al llarg de les entrevistes o bé dels grups de discussió; i un cop s'han obtingut totes les variables, s'han organitzat en categories. Establertes les categories, es va poder iniciar l'anàlisi corresponent.

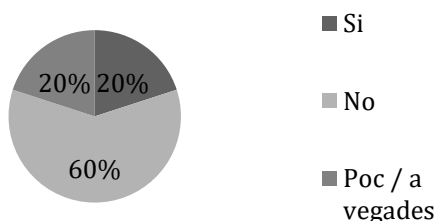
Resultats

Per tal de desenvolupar els resultats, es detallen a partir dels objectius específics comentats anteriorment.

a) 1r objectiu específic: conèixer la percepció i valoració que tenen els alumnes respecte la inclusió en el context escolar.

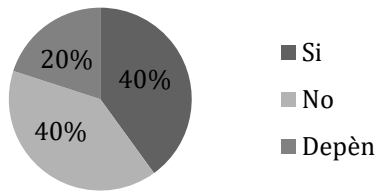
Començant per l'alumnat de la SIEI, la primera categoria analitzada ha estat la satisfacció amb l'escola.

Un 80% de l'alumnat de la SIEI afirma agradar-li assistir a l'escola. Tot i això, en relació a la satisfacció amb l'aula ordinària, un 40% comenta no agradar-li assistir a l'aula ordinària. Els motius principals per aquest últim fet s'han anat repetint entre els alumnes, obtenint així els dos motius més destacats: avorriment i aclaparament. Destacar que el motiu principal que ressalta sobre els altres en relació a voler assistir a l'aula ordinària és la relació amb els seus companys.

La segona categoria analitzada, ha estat en relació la satisfacció amb l'aula ordinària, sobre la qual s'ha analitzat l'atenció que perceben rebre del professorat obtenint els resultats del Gràfic 1.

Gràfic 1. Percepció de l'alumnat SIEI vers l'atenció que reben del professorat a l'aula ordinària.

En el Gràfic 2, es mostra el percentatge d'alumnat de la SIEI que comenta realitzar les mateixes tasques que els seus companys quan es troben dins de l'aula ordinària amb el seu grup classe.

Gràfic 2. Percentatge d'alumnat de la SIEI que realitza les mateixes tasques que els seus companys quan estan a l'aula ordinària.

La tercera categoria detalla, ha estat en relació el grau de satisfacció amb la SIEI. El 100% de l'alumnat es mostra content amb aquest suport. Destaquen que allò que més els agrada són (per aquest ordre): els companys, la tranquil·litat de l'aula i les estones de descans. També destaquen, que allò que menys els agrada és quan hi ha conflictes entre els companys de la SIEI.

Quan se'ls pregunta per les preferències sobre on realitzar les tasques, el 80% respon que prefereix la SIEI, els motius principals són la tranquil·litat i el poder estar amb els seus amics. El 20% restant, comenta que li es indiferent el lloc.

Finalment, la quarta categoria es centra en les relacions socials. Es pot veure que un 50% de l'alumnat de la SIEI no es troba amb els companys fora del context escolar; i el 50% restant es troba amb companys que també pertanyen a la SIEI. En la mateixa línia, dins de les hores lliures de l'escola, el 30% dels alumnes de la SIEI està amb la resta de companys de l'aula ordinària.

Seguint amb l'alumnat pertanyent a l'aula ordinària, la primera categoria a analitzar ha estat la percepció de l'alumnat vers el concepte de diversitat. Comenten que si hi ha diversitat a l'escola on estudien i l'entenen amb conceptes com: *"diferents"* *"altres cultures"* *"diferents maneres de pensar"*, *"alumnes que els hi costa més"*. Comenten que aquest aspecte és positiu sempre hi quan s'ajudin i aprenguin un dels altres.

La segona categoria ha estat la inclusió de l'alumnat de la SIEI a l'aula ordinària, tots comenten aspectes positius d'aquesta inclusió, destaquen que *"així nosaltres aprenem d'ells i ells de nosaltres. Quan siguem grans i tinguem que treballar, sabrem treballar amb moltes persones i no sempre seran les mateixes"*. També destaquen *"ens ha anat molt bé tenir-les perquè així hem après a respectar més a les persones que són diferents"*.

La tercera categoria es centra en el professorat. Comenten la dificultat d'alguns professors per fer front a la diversitat present a l'aula (concretament la de l'alumnat de la SIEI quan no disposa d'un suport) i destaquen la gran ajuda de l'equip SIEI a tota l'aula (no només a l'alumnat que forma part de la SIEI). Detallen també la necessitat de noves metodologies per promoure la comprensió dels aprenentatges de tot l'alumnat.

Respecta l'organització del centre (quarta categoria), tots la consideren bona per fer front a la diversitat; l'únic aspecte que millorarien és l'augment de professionals al centre.

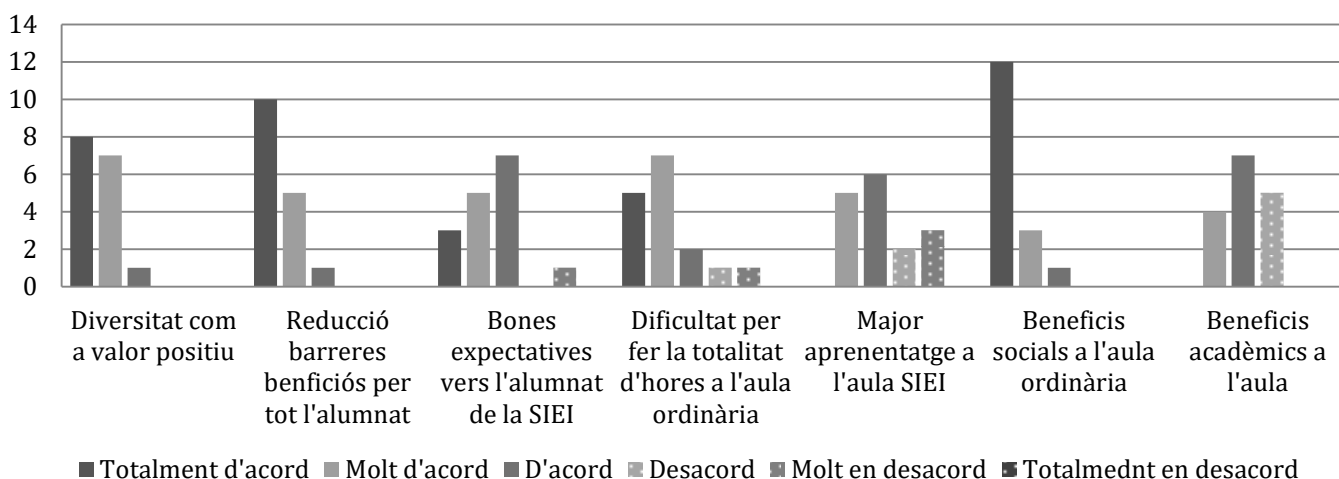
La cinquena categoria ha estat vers les relacions socials i la inclusió de l'alumnat. Comenten que depèn molt de la persona, tant de l'alumne de la SIEI (si és més obert o no) i de la resta de companys, en funció els estereotips i la manca de flexibilitat vers la diversitat.

En ambdós grups de discussió, s'ha comentat la necessitat d'un treball emocional per promoure la inclusió, destaquen que *"per acceptar la diversitat s'ha de tenir empatia"*. Proposen promoure el coneixement dels diferents trastorns possibles dins de l'aula per tal de que els propis companys i companyes sàpiguen gestionar amb major probabilitat d'èxit la diversitat. Destaquen la responsabilitat també per part dels companys de l'aula de promoure la inclusió en aquesta.

b) 2n objectiu específic: conèixer com el professorat de l'escola viu la inclusió en el centre.

Començant pel professorat de l'aula ordinària, a continuació es tallen les categories analitzades.

La primera categoria, fa referència a la percepció de la diversitat i la inclusió, la qual està composta per 7 ítems del qüestionari. Els resultats obtinguts per cada ítem es reflecteixen al següent Gràfic 3:

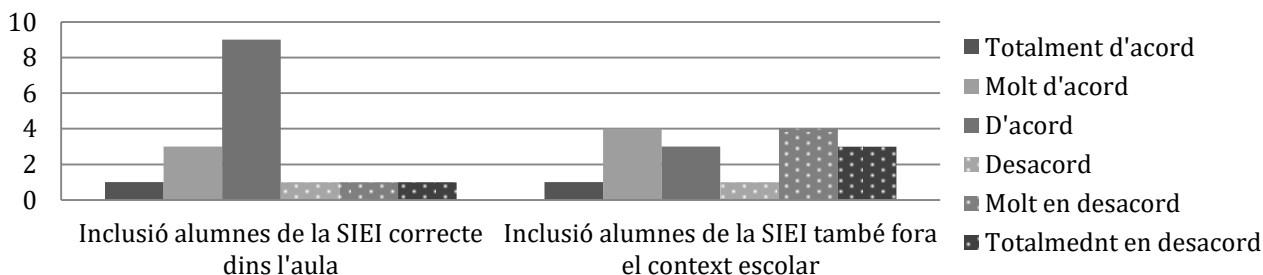
Gràfic 3. Categoria 1: Percepció del professor/a vers la diversitat i inclusió

La segona categoria detectada, ha estat en relació la organització del centre vers la inclusió. Pel que fa l'agrupament de l'alumnat, un 50% del professorat estar totalment d'acord o bé molt d'acord en el correcte agrupament realitzat. Tot i això un 12,5% comenta no està d'acord en que aquest agrupament sigui el més correcte. El següent ítem ha estat en relació d'adequació dels espais de l'escola per la inclusió de tot l'alumnat. Un 51,1% del professorat consideren que és correcte. Finalment, en relació als canvis curriculars realitzats per promoure la inclusió, exclusivament un 6,3% comenta no haver realitzat canvis vers la promoció de la inclusió.

La tercera categoria és en relació la coordinació establerta entre el professorat de l'aula ordinària i l'equip de la SIEI. La percepció mostrada pel professorat de l'aula ha estat que un 12,5% estan

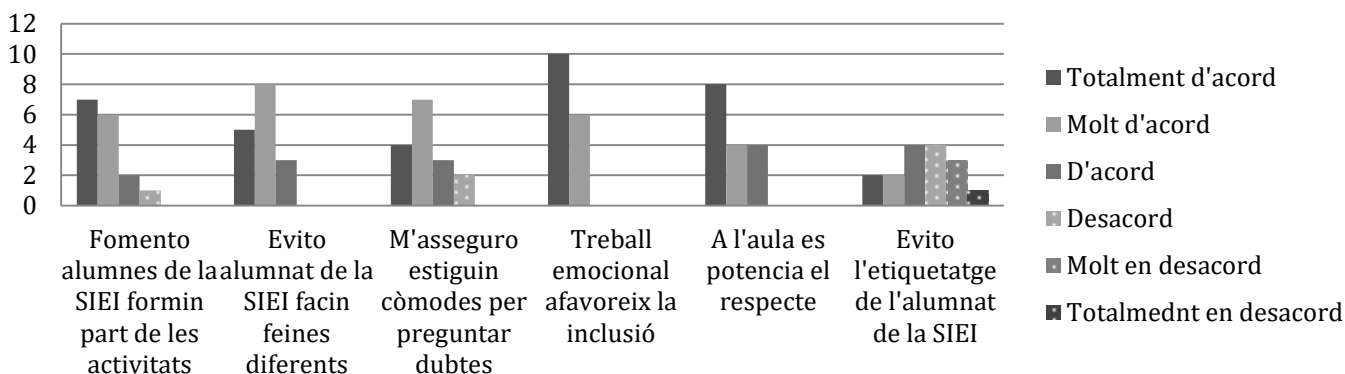
d'acord en que la coordinació sigui bona, el 50% hi estan molt d'acord i un 37,5% hi estan totalment d'acord.

La quarta categoria a comentà és en relació el nivell d'inclusió que es porta a terme al centre en funció la percepció del professorat. Els resultats es mostren al Gràfic 4:

Gràfic 4. Categoria 4: Percepció del professor/a vers el nivell d'inclusió.

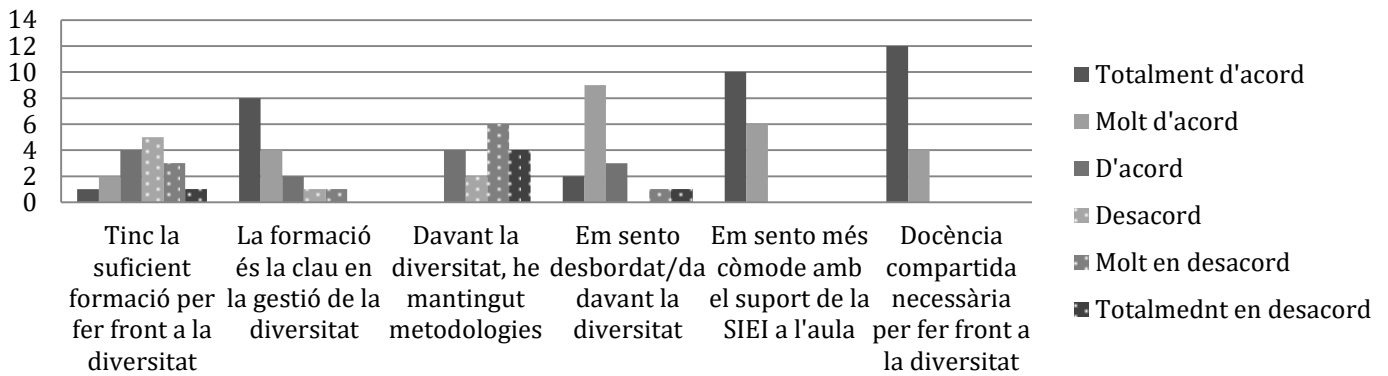
La cinquena categoria, detalla la percepció del professorat de l'aula ordinària vers la gestió de la inclusió. Al Gràfic 5, es mostra els resultats d'ítems tractats als qüestionaris sobre aquesta mateixa categoria.

Gràfic 5. Categoria 5: Percepció del professor/a vers la pròpia gestió de la inclusió.

La totalitat del professorat comenta la importància d'una bona convivència a l'aula per facilitar els aprenentatges, alhora de la importància de potenciar l'escolta activa, l'assertivitat i la gestió emocional entre els alumnes per afavorir a la inclusió.

Finalment, al Gràfic 6 es mostra la percepció del professorat vers la seva pròpia formació i gestió a l'aula de la diversitat present en l'alumnat.

Gràfic 6. Categoria 5: Percepció del professor/a vers la pròpia formació i gestió de la inclusió.

Centrant-nos en les categories extremes del grup de discussió de l'equip de la SIEI, la primera d'elles parla de la inclusió de l'alumnat de la SIEI a l'aula ordinària. El primer aspecte que destaquen és el descontent amb els últims decrets presentats pel departament d'ensenyament, comentant, que s'allunyen de la realitat de les aules. Detallen que la inclusió que defensa el departament no és viable i que per tant és molt complicat complir amb les consignes que se'ls imposa.

La segona categoria s'ha centrat en el professorat, sobre el qual destaquen la necessitat de sentir que l'alumnat de la SIEI és responsabilitat de tots. A més comenten que *“una de les nostres funcions és això, aplicar també pedagogia a la resta de professors i professores perquè entre tots (...), apliquem una inclusió més real”*. També es detalla la necessitat de major formació a les escoles que disposen de SIEI i del possible desbordament davant la diversitat que poden sentir alguns integrants del claustre.

La tercera categoria es centre en el funcionament de la SIEI, detallant primerament la coordinació amb la resta de professorat, la qual destaquen que ha millorat molt els darreres anys tot i que, en funció el professorat serà més o menys exitosa. Comenten també, la gran necessitat de mantenir l'aula de la SIEI i narren que *“la inclusió no té perquè ser sempre inclusiva, la inclusió pot ser justament exclusiva. I això és una eina més. L'exclusivitat és una eina més de les SIEI's, que ens permet avançar cap a una inclusió”*.

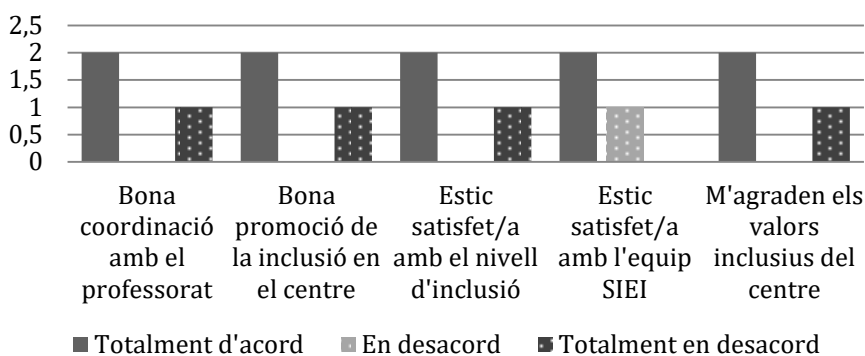
Respecte la quarta categoria, en relació la inclusió entre l'alumnat, hi ha discrepàncies d'opinions. Es comenta que no són inclosos però si acceptats, aspecte que es pot apreciar al dia a dia. Tot i això, també es comenta que no es pot esperar un marc mental inclusiu, acollidor i solidari per part d'adolescents de la manera com ho entenem els adults. Comenten que la conseqüència directe és una major cohesió entre el propi alumnat de la SIEI, aspecte que tampoc té perquè ser negatiu, donat a que és percebut com a grup d'iguals. Vers l'aula ordinària, comenten els sentiments de frustració que pot generar a l'alumnat de la SIEI, tot i que consideren que també és bo afrontar aquesta tipologia de situacions, ja que un cop fora de l'escola hauran d'aprendre a gestionar-ho. Per acabar amb la present categoria, també comenten la gran necessitat de fer un treball emocional entre l'alumnat.

Finalment, la cinquena categoria en relació les famílies, comenten la gran diversitat de preocupacions: la purament acadèmica, la preocupació perquè el seu fill/a sigui inclòs a l'aula pels companys, la de crear de l'escola un espai de tranquil·litat, estabilitat i seguretat, o bé famílies que no mostren interès.

Tanquen el grup de discussió especificant la necessitat d'una autonomia per gestionar la inclusió, fins i tot també a nivell acadèmic, donat a que sovint el currículum pot allunyar-se de la realitat de les aules.

c) 3r objectiu específic: conèixer quina percepció i valoració fan les famílies respecte la inclusió en el centre.

Començant per les famílies d'alumnat de la SIEI, la totalitat de les famílies afirmen reconèixer la diversitat com un valor positiu, alhora que afirmen que la reducció de barreres beneficiaria a tot l'alumnat, no només al que presenta necessitats educatives especials.

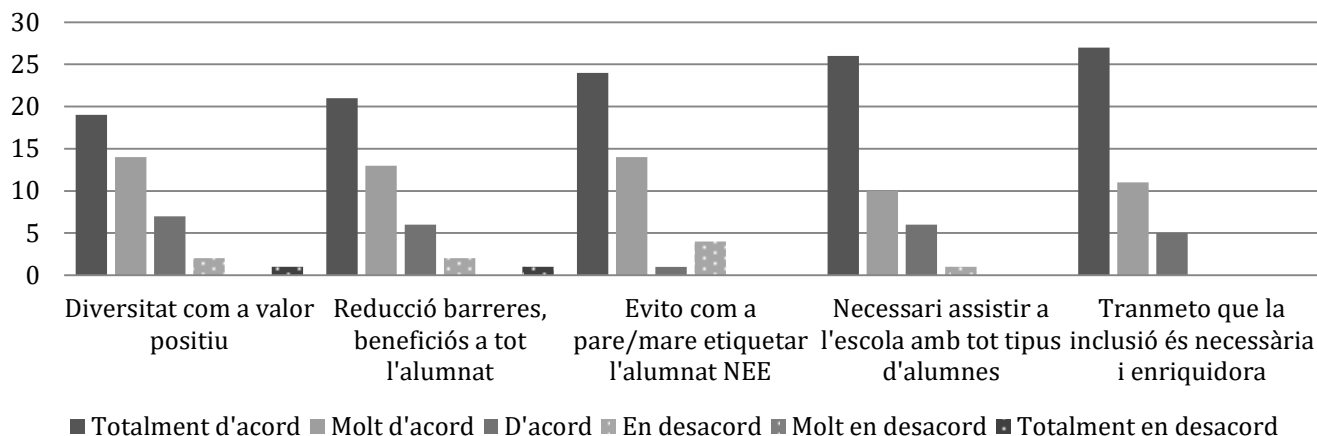
La primera categoria extreta ha estat en relació a la satisfacció de la gestió en el centre de la inclusió, resultats de la qual es detallen al Gràfic 7.

Gràfic 7. Categoria 1: Satisfacció gestió en el centre vers la inclusió.

La segona categoria analitzada és en relació la satisfacció de l'assistència a l'escola ordinària, de la qual obtenim un 100% en les respostes respecte a la bona predisposició a assistir-hi i a la consideració de la necessitat dels seus fills/es a anar a l'escola amb tot tipus d'alumnes. La tercera categoria, està centrada en les preferències d'assistència a l'aula ordinària o bé a l'aula de la SIEI. Un 66,7% de les famílies estan totalment d'acord en que el seu fill/a assisteixi el màxim d'hores possibles a l'aula ordinària i el 33,3% prefereixen que realitzi més hores a l'aula de la SIEI.

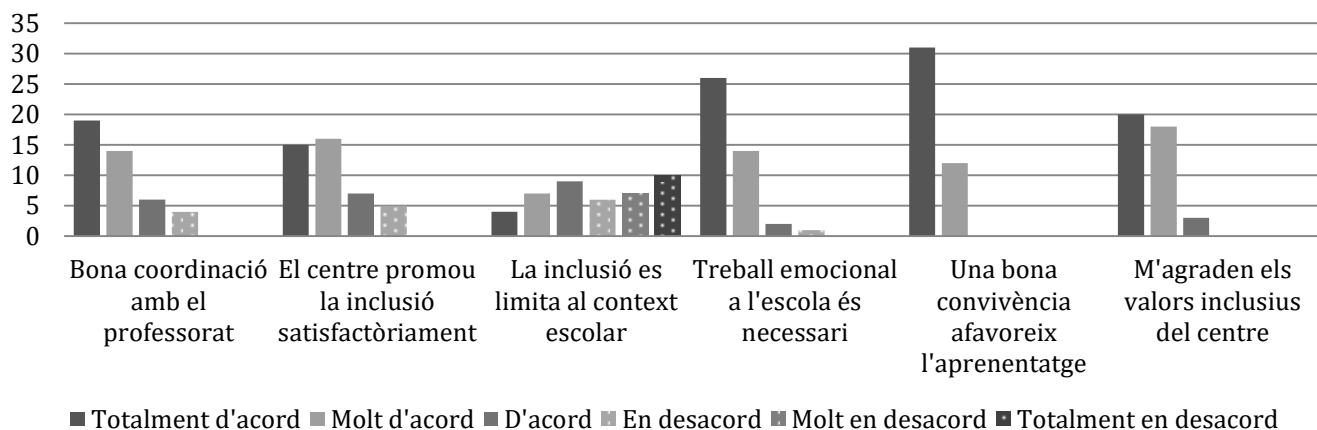
La última categoria, és en relació a les relacions socials, obtenint així que la totalitat de la mostra comenta la importància d'un bon clima a l'aula per afavorir l'aprenentatge. El 100% de les famílies d'alumnat SIEI estan satisfetes amb les amistats realitzades a les SIEI i destaquen els beneficis a nivell social d'assistir a l'aula ordinària. A més, destaquen que els agradaria que la inclusió també es donés fora del context escolar.

Seguint amb les famílies dels alumnes que formen part de l'aula ordinària, la primera categoria ha estat en relació la gestió de la inclusió escolar a nivell familiar, resultats de la qual es mostren en el Gràfic 8.

Gràfic 8. Categoria 1: Gestió de la inclusió escolar a nivell familiar.

La segona i última categoria extreta de les famílies amb alumnat de les aules ordinàries, ha estat la satisfacció amb els valors inclusius de l'escola, resultats que es detallen al Gràfic 9.

Gràfic 9. Categoria 2: Satisfacció amb els valors inclusius defensats al centre.

d) 4rt objectiu específic: conèixer la valoració de la coordinadora i psicòloga de la SIEI i la directora del centre.

La primera categoria ha estat centrada en la gestió de la inclusió al centre. Tant la psicòloga com la directora comenten que l'escola és inclusiva i que el nivell de diversitat és molt elevat, concretament, la directora gerent afirma "és una escola que pensa que la inclusió aporta un valor afegit". La psicòloga i coordinadora de la SIEI, destaca com a aspecte molt positiu la presència d'una SIEI al centre ja que aquest fet provoca una ruptura de les barreres vers la diversitat; a més, afirma que els recursos dels quals es disposen són adequats i efectius. A nivell directiu, es comenta que les accions portades a terme per tal de potenciar la inclusió al centre ha de ser l'ajuda del

professorat, acompanyant-lo, donant estratègies i recursos quan és necessari. Afirma que els canvis metodològics han estat evidents i molt positius, donat a que anteriorment les classes estaven orientades a un alumnat homogeni inexistent. Comenta que la implementació del projecte educatiu del centre en qüestió, cobreix amb major èxit les necessitats de l'alumnat que anteriors metodologies més tradicionals; destacant com a suport bàsic per l'escola inclusiva *"Un equip humà que cregui que una etapa obligatòria és per a tothom"*.

La segona categoria fa referència a la gestió de la inclusió per part del professorat, vers el qual la coordinadora de la SIEI comenta una visible divisió vers la comprensió de la diversitat. Afirma que alguns professionals del centre no es senten còmodes davant la diversitat, tot i això, la coordinació amb l'equip de la SIEI és bona i efectiva. Comenta que, pot crear-se certa tendència a l'etiquetatge de l'alumnat de la SIEI però també destaca que les expectatives creades acostumen a ser molt positives, sobretot en relació la seva autonomia i a nivell emocional. En el cas de la directora gerent del centre, discrepa vers el possible etiquetatge del professorat; per contra, comenta que es pot donar certa actitud paternalista.

Seguint dins la categoria en relació al professorat, la coordinadora de la SIEI destaca la possible falta de formació, la qual podria ser la causa del sentiment de desbordament ocasional vers alguns alumnes. La directora gerent del centre, destaca que es tracta d'un professorat que ha crescut tant com a alumne i com a docent amb una tipologia de formació que ja no concorda amb les treballades actualment. A més, destaca la seva professionalització vers una matèria i que per contra, se'ls demana que siguin sobretot educadors, comentant així que la formació mai és suficient i: *"Han canviat les regles del joc a mitja partida i encara que la voluntat sigui boníssima això porta un temps"*. En relació la coordinació entre professorat d'aula i l'equip SIEI, comenta que en ocasions és necessari clarificar les funcions donat a que en ocasions, el professorat d'aula dóna excessiu protagonisme al professorat de la SIEI. Ambdues professionals destacant així com a molt positiva la docència compartida.

La tercera categoria detalla la gestió de la inclusió de l'alumnat de la SIEI a l'aula ordinària. Començant per la directora del centre, comenta que a nivell emocional són acollits, apreciats i tinguts en compte; tot i això, destaca que els propis alumnes de la SIEI també tenen moments on els agrada estar junts i que no s'ha de forçar, s'ha de deixar que els vincles es creïn naturalment: *"com a mare d'un noi amb discapacitat, he pogut comprovar que ells/es estan bé junts. Els agrada triar els seus amics com tothom, i es senten bé amb els seus pel que fa referència a la seva vida social"*. La psicòloga de la SIEI, comenta que hi ha una bona relació entre els alumnes però que la inclusió no és extensiva fora del context aula. Comenta que s'ha establert una relació de respecte recíproc, però que falta donar algun pas per aconseguir la inclusió. En aquesta línia, comenta la negativa d'algun alumnat a assistir a l'aula ordinària, possiblement degut a la frustració que els ocasiona. Per contra, el motiu principal de voler assistir-hi són les relacions socials. Tot i això, recalca la necessitat

de mantenir l'aula pròpia de la SIEI, ja que hi ha alumnes que necessiten aquest espai més tranquil on poder gestionar el seu comportament amb major facilitat.

Finalment, la quart categoria està centrada en el benestar psicològic de l'alumnat de la SIEI, destaquen com a suport clau la família. Sense la família, tots els altres possibles suports (personals, escolar i comunitaris) difícilment tindrien sentit. L'adult de referència ho és tot. En un segon pla, destaca la importància del grup d'iguals i el suport que aquest ocasiona. Finalment, comenta que la construcció de la identitat de l'adolescent i l'autoconcepte, sol ser un procés molt més lent.

e) 5è objectiu específic: determinar quines variables són importants per a potenciar la inclusió de manera favorable dins l'aula segons els diferents agents.

En aquest últim objectiu, es pretén mostrar una visió global de totes les variables comentades al llarg dels resultats, les quals es mostren a les següents Taula 3 i Taula 4.

Taula 3

Recull de variables favorables per la inclusió segons els diferents agents (I).

Alumnat de la SIEI	Alumnat de l'aula ordinària	Professorat de l'aula ordinària	Equip SIEI
Relació entre companys	Aprentatge mutu	Recursos humans/docència compartida	Adequació de la llei i decrets a la realitat de l'aula
	Major conscienciació i formació del professorat	Formació	L'alumnat de la SIEI "és de tots", tots som responsables
	Implicació de tots els agents	Voluntat/implicació de portar a terme la inclusió	Mantenir l'espai de l'aula SIEI
	Evitació de prejudicis i estereotips	Materials adequats	
	Treball emocional	Grups reduïts	
	Coneixença dels trastorns	Fer partícip l'alumnat ordinari de la inclusió	

Taula 4

Recull de variables favorables per la inclusió segons els diferents agents (II).

Famílies d'alumnat de la SIEI	Famílies d'alumnat de l'aula ordinària	Psicòloga i coordinadora de la SIEI	Directora del centre
Implicació de tot el personal	Menys grups	Recursos humans	Equip humà, suport al professorat

Adequació activitats per a tothom	Alumnat NEE no es senti sol	Comoditat vers la diversitat	Comprensió de la inclusió com un valor afegit
Alumnes de l'aula ordinària coneguessin la realitat de l'alumnat de la SIEI	Recursos humans	Coordinació equip SIEI i claustre	Respecte vers els vincles realitzats, no forçar
	El respecte	Evitació etiquetatge i expectatives	Clarificació funcions equip SIEI i claustre.
	Tracte igualitari	Responsabilització de la inclusió per part de tots els agents	Evitació metodologies tradicionals.
	Convivència amb altres realitats	Potenciar bons suports per l'alumne	Docència compartida
	Normalització de la diversitat		

Discussió i conclusions

L'objectiu del present estudi ha estat conèixer la percepció de la comunitat educativa envers la inclusió d'alumnes SIEI a l'aula ordinària en una escola concertada. Acabada la corresponent recerca, s'ha pogut detectar quina valoració en fan els principals agents analitzats així com també identificar les variables considerades més rellevants per potenciar la inclusió a les aules. Tal i com es veurà a continuació, es pot considerar que els resultats obtinguts corresponen amb la recerca teòrica realitzada.

Així doncs, començant amb les categories sorgides en varis dels col·lectius treballats, una d'elles ha estat l'organització de centre, la qual Torres i Fernández (2015) comentaven l'adequació d'horaris, agrupament d'alumnat i adequació d'espais com a aspectes molt rellevants. Cal comentar, que tant alumnes, professorat i famílies; estan satisfets amb aquests factors, afegint únicament la necessitat d'un major nombre de recursos humans (com també comentaren Olmos, Mas & Sanahuja, 2016). Aquests últims autors, parlaren de la coordinació entre el professorat d'aula i el de la SIEI, aspecte que ha sortit com a positiu tot i que direcció comenta la necessitat d'aclariment dels rols i tasques de cada un. Tot i això, alumnes de l'aula ordinària i equip SIEI afirmen que manca un punt de consciència de que l'alumnat de la SIEI és responsabilitat de tot el sistema educatiu. En relació aquest últim concepte, cal destacar les respostes obtingudes pels alumnes i la seva predisposició a responsabilitzar-se dels seus companys, proposant d'aquesta manera, obtenir més informació vers la diversitat per aprendre a gestionar a l'aula.

Entrant en la categoria referent a la gestió de la inclusió per part del professorat, Verdugo i Rodríguez (2012), detallen l'actitud d'evitació i la manca de formació com a agents dificultosos per a

la diversitat. Referent a l'actitud d'evitació, hem pogut observar com hi ha certa divisió comentada per tots els agents, els quals han esmentat la gran implicació per part d'alguns professionals però no de la totalitat d'aquests. En referència a la formació, també ha resultat ser una variable comuna i repetida per tots els col·lectius treballats, també comentada per Mas, et. Al. (2018). Tot i això, l'equip de la SIEI ha volgut destacar que la formació no ho és tot, donat a que l'aprenentatge més valuós es fa el dia a dia a les aules.

Seguint amb el professorat, en la mateixa línia que Olmos, Mas i Sanahuja (2016), alumnes, equip SIEI i famílies; han comentat la tendència a etiquetar l'alumnat de la SIEI, inclús en els resultats dels propis professors comenten que sol ser complicat no realitzar-ho. Tot i això, des de direcció ressalta que no es tracta d'un etiquetatge sinó d'una actitud paternalista.

Comentant la inclusió de l'alumnat de la SIEI amb el seu grup de l'aula ordinària, s'ha pogut detectar en els grups de discussió dels alumnes que hi ha varietat d'opinions, inclús consideren que la inclusió pot ser "bona o dolenta". Comenten que aquells alumnes que tenen un caràcter més obert i treballen a l'aula, és fàcil incloure'ls i inclús ells agafen la responsabilitat de que estiguin dins del grup classe; ara bé, aquells alumnes que poden causar l'aparició de conductes disruptives a l'aula, són vistos pels seus companys com una dificultat en el seu aprenentatge i pot fer veure la diversitat com a quelcom negatiu.

En la línia que comenten Olmos et al. (2016), l'actitud inclusiva de l'alumnat es limita al context escolar. Els alumnes de la SIEI comenten sentir-se més còmodes amb el seus companys de la SIEI, aspecte que des de l'equip SIEI i direcció no és percebut com a quelcom negatiu donat a que estan buscant el seu grup d'iguals. Els alumnes que formen part de l'aula ordinària, comenten que és complicat fer extensiva aquesta inclusió donat a que acostumen a sorgir certes actituds disruptives. Aquest últim aspecte, podria ser causat per la manca d'habilitats socials que poden presentar alguns alumnes.

Tot i això, com també detallen Verdugo i Rodríguez (2012), l'alumnat de la SIEI mostra com a molt rellevant les relacions socials establertes a l'aula, evidenciant un alt grau de satisfacció. Tot i això, com molt bé també detallen els anteriors autors, a l'aula ordinària tenen més dificultats de comprensió de continguts i a vegades tenen dificultats per preguntar els dubtes que es plantegen (aspecte que el professorat ordinari també ha destacat).

En relació les famílies, els resultats obtinguts mostren diferències vers Verdugo i Rodríguez (2012), donat a que l'aïllament social i la dificultat d'adaptació no ha sorgit com a variables entre aquestes. Les variables que han destacat les famílies ha estat la implicació de tot el personal (novament, cal recalcar-ho), l'adequació de les activitats; i un aspecte a destacar, ha estat la proposta per part d'una família que el seu fill/a forma part de la SIEI, de que els alumnes de l'aula ordinària coneguessin i inclús passessin hores a la SIEI per tal de comprendre la realitat d'aquests alumnes.

En la línia d'Avilés (2017), la totalitat dels col·lectius treballats, han comentat la necessitat del treball emocional i empatia a l'escola per tal d'afavorir la comprensió de la diversitat. A més, com també detallen Verdugo i Rodríguez (2012), la inclusió serà exitosa si hi ha una tolerància entre alumnes, aspectes que es pot treballar arrel de la intel·ligència i gestió emocional.

Aspecte molt comentat i destacable, ha estat la gran positiva davant de la docència compartida. En relació al professorat, direcció i equip de la SIEI, es percep com un recurs més per afavorir a l'alumnat. De cara l'alumnat, es percep com una font d'ajuda superior. Aquest últim col·lectiu, ha volgut destacar que el suport de l'equip de la SIEI és realitzat a tots els alumnes, no està centralitzat exclusivament als alumnes de la SIEI; aspecte que també ha comentat l'equip d'aquest suport.

Finalment, comentar la gran importància dels suports que perceben els alumnes, molt destacat per la coordinadora i psicòloga de la SIEI: la família (en la mateixa línia que Scales et al., 2000). Tot i això, el desenvolupament de variables com l'autoacceptació (Freire, et al.; 2017) i l'autoconcepte (Carreras et at., 2012 ; Casas et al., 2014), es desenvolupen a ritmes diferents en l'alumnat de la SIEI, aspecte que pot potenciar la cohesió entre els alumnes d'aquesta.

Un cop comentades les variables coincidents amb el marc teòric, es vol destacar aquells aspectes que han sorgit al llarg del treball. Per exemple, el primer d'aquests (comentat anteriorment), ha estat per part de les famílies d'alumnat de la SIEI proposar que l'alumnat de l'aula ordinària passi hores a l'aula SIEI amb la finalitat de comprendre la seva realitat.

Per part dels alumnes, destacar la continua referència sobre l'aprenentatge mutu entre ells, sempre hi quan sigui amb respecte; destacant com a molt positiu, que ambdós grups de discussió hagin mostrat interès per entendre la diversitat i voler aprendre a gestionar-la en situacions potencialment disruptives.

Amb l'equip SIEI, ha sorgit una crítica cap a les normatives generades pel departament d'ensenyament, aspecte que molt probablement caldria revisar per cobrir la demanda que es sol·licita: adequar els decrets a la realitat de les escoles. Un d'aquests decrets comentats, ha estat la impulsió d'una inclusió completa dins l'aula, malgrat tots els col·lectius veuen com a molt positiu l'existència d'una aula SIEI.

Cal comentar també les limitacions presents al llarg de la recerca. La principal ha estat la gestió del temps i el grau de participació en alguns dels agents. Comentar que cal tenir molt present la reduïda mostra en alguns col·lectius i que per tant, els resultats no són generalitzables. De la mateixa manera, és necessari contextualitzar l'estudi en una escola concertada del Maresme; cal considerar que en un altre context els resultats podrien variar.

Concloure dient, que arrel d'aquesta recerca, són varies les inquietuds que han aparegut i que podrien ser noves línies d'estudi. Per exemple, treballar les habilitats socials de segons quins trastorns per tal de promoure l'assertivitat i la inclusió pròpia. Seguidament, la formació del

professorat ha sortit en nombroses ocasions al llarg del treball, potser caldria enfocar-hi la nostra atenció per veure què està passant per tal de que el propi professorat es senti amb major seguretat davant la diversitat. És a dir, es vol evolucionar cap a un nivell de diversitat alt a les aules, però qui haurà de gestionar-la dia a dia, no es veu amb la capacitat suficient de realitzar-ho.

L'últim aspecte que seria mereixedor d'un gran estudi, és el gran debat sobre si és necessària o no una aula SIEI. Si ens regim per la filosofia que es vol aportar des del departament, la resposta serà negativa. Ara bé, si es veuen els resultats d'aquest estudi, es pot apreciar que professorat, coordinació i direcció, alumnes i famílies, estan a favor d'aquestes aules. Per tant, es podria considerar que l'equip de la SIEI té raó quan comenta que les normatives estan allunyades de la realitat de les aules?

Per finalitzar, destacar un dels conceptes comentats per un membre de l'equip de la SIEI, el qual afirmava que la inclusió no sempre és inclusiva, a vegades és exclusiva. I el fet de l'exclusivitat és un factor i variable més amb la que treballa la SIEI. Caldria reflexionar sobre si l'ideal d'inclusió que s'està potenciant des del departament i que es vol instaurar a les escoles, és el més adequat per l'alumnat. O bé s'està construint un projecte educatiu sobre un constructe idíl·lic però no factible. L'objectiu, ha de ser treballar per la normalització i comoditat de tots els agents implicats al sistema educatiu; aspecte, que com molt bé han comentat els alumnes en els grups de discussió, no és feina exclusiva de l'escola, sinó també de la societat produir aquest canvi de mirada.

Referències bibliogràfiques

- Avilés, J. M. (2017). Los sistemas de apoyo entre iguales (SAI) y su contribución a la convivencia escolar. *Innovación Educativa*, 27, 5-18.
- Booth, T. & Ainscow, M. (2002). *Index for inclusion developing learning and participation in schools*. United Kingdom. Center for Studies on Inclusive Education (CSIE).
- Carreras, G., Fuentes, M., i Tomàs, M. (2012). Avaluació de l'autoestima dels estudiants d'ESO. Estudi de cas en un IES. *Educar*, 48 (2), 205-227.
- Casas, F., Sarriera, J., Alfaro, J., González, M., Figuer, C., Cruz, D., ... Oyarzún, D. (2014). Satisfacción escolar y bienestar subjetivo en la adolescencia: poniendo a prueba indicadores para su medición comparativa en Brasil, Chile y España. *Suma Psicológica*, 21 (2), 70-80.
- Duran, D., Giné, C., i Marchesi, Á. (2010). *Guia per a l'anàlisi, la reflexió i la valoració de pràctiques inclusives*. Barcelona. Generalitat de Catalunya, Departament d'Educació.
- Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, 7477.
- Freire, C., Ferradás, M., Núñez, J.C. i Valle, A. (2017). Estructura factorial de las Escalas de Bienestar Psicológico de Ryff en estudiantes universitarios. *European Journal of Education and Psychology*. 10. 1-8.
- Francesch, J. (2017). Barcelona Inclusiva 2017, un lloc on hi cap tothom. *Àmbits de Psicopedagogia i Orientació*. 47. Recuperat de <http://ambitsdepsicopedagogiaorientacio.cat/editorial-2/>
- Generalitat de Catalunya, Departament d'Educació. *Informe de valoració de les Unitats de Suport a l'Educació Especial (USEE)*. Recuperat de http://ensenyament.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/coleccions/inclusio/educacio_inclusiva_3.pdf

- Kreuz, A.; Casas, C.; Aguilar, I. y Carbó, M.J. (2009). *Informació psicològica*. 95. 46-61.
- Loera, N., Balcázar, P., Trejo, L., Gurrola, G. i Bonilla, M. (2008). Adaptación de la escala de bienestar psicológico de Ryff en adolescentes preuniversitarios. *Revista Neurología, Neurocirugía y Psiquiatría*. 41 (3-4). 90-97.
- López-Torrijo, M. (2009). La inclusión educativa de alumnos con discapacidades graves y permanentes en la unión europea. *Revista Electrónica de Investigación y Evaluación Educativa*. 15. (1). 1-20. Recuperat a: https://www.uv.es/RELIEVE/v15n1/RELIEVEv15n1_5.pdf
- Mas, O., Olmos, P. y Sanahuja, J.M. (2018). Docencia compartida como estratègia para la inclusión educativa de alumnos con necesidades específicas de apoyo educativo. *Revista Nacional e Internacional de Educación Inclusiva*. 11 (1). 71-90.
- Olmos, P., Mas, O. y Sanahuja, J.M. (2016). La col-laboració de la universitat en la inclusió educativa als centres de secundària. *Revista CIDUI*. Recuperat de <https://www.cidui.org/revistacidui/index.php/cidui/article/view/987/953>.
- Orkwis, R., i McLane, K. (1998). A currículum every Student can use: Design principles for Student access. ERIC/OSEP Special Project, ERIC Clearinghouse on Disabilities and Gifted Education, Council of Exceptional Children.
- Rodríguez, A., Ramos, E., Fernández, A., Goñi, E., Esnaola, I. i Goñi, A. (2016). Contextual and psychological variables in a descriptive model of subjective well-being and school engagement. *International Journal of Clinical and Health Psychology*. 16. 166-174.
- Rose, David H., i Strangman, N. (2007). Universal design for learning: Meeting the challenge of individual learning differences through a neurocognitive perspectives. *Universal Access in the Information Society*. 5(4), 381-391.

- Ryff, C.D., Keyes, C.L. (1995). The structure of psychological well-being revisited. *Journal of Personality and Social Psychology*. 69 (4). 719-727.
- Scales, P., Benson, P., Leffert, N. i Blyth, D. (2000). The contribution of developmental assets to the prediction of thriving among adolescents. *Applied Developmental Science*. 4. 27-46.
- Theokas C., Almerigi, J., Lerner, R., Dowling, E., Benson, P., Scales, P., Von Eye, A. (2005). Conceptualizing and modeling individual and ecological asset components of thriving in early adolescence. *Journal of Early Adolescence*, 25. 113-143.
- Torres, J.A. i Fernández, J. M. (2015). Promoviendo escuelas inclusives: anàlisis de las percepciones y necesidades del profesorado desde una perspectiva organitzativa, curricular y de desarrollo professional. *Revista Electrónica Interuniversitaria de Formación del Profesorado*, 18 (1), 177-200.
- Verdugo, M.A. (2009). El cambio educativo des de una perspectiva de calidad de vida. Monogràfico. *Revista de Educaci3n*, n3m. 349, 23-43.
- Vergudo, M.A., Rodr3guez, A. (2012). La inclusi3n educativa en Espa1a des de la perspectiva de alumnos con discapacidad intel-lectual, de familias y de profesionales. *Revista de Educaci3n*. 358. 450-470.
- Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya. (s.d.).*Suport intensiu escolaritzaci3n inclusiva (SIEI)*. Recuperat 1 de desembre de 2018 de <http://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/diversitat-i-inclusio/mesures-i-suports/intensius/siei/>

Annexos

ANNEX 1: Entrevistes Alumnes SIEI.

ENTREVISTA SEMI-ESTRUCTURADA ALUMNAT SIEI	
Alumne nº 1 Gènere: masculí Edat: 13 Curs acadèmic: 1r ESO Diagnòstic: Pluridiscapacitat motriu i cognitiva, atàxia i discapacitat intel·lectual.	
1. T'agrada venir a l'escola? Per què?	Si, perquè m'ho passo bé.
2. Què és el que més t'agrada de l'escola?	Anar al camp de bàsquet.
3. T'agrada anar a la classe amb tots els companys?	Si.
4. Què és el que més t'agrada d'estar a la classe?	Estar amb els amics.
5. Què és el que menys t'agrada d'estar a la classe?	Els professors, perquè a vegades criden molt.
6. T'agrada treballar amb el grup-summem de la classe?	No, perquè em fan posar la carpeta de l'equip i no m'agrada.
7. T'agraden les classes que es fan a l'aula?	Si.
8. Quan estàs dins de la classe, acostumes a fer el mateix que els teus companys?	No, faig coses diferents.
9. Quan tens algun dubte a classe, el preguntes? A qui?	Si, ho pregunto al professor que hi hagi allà.
10. Els professors et solen respondre els dubtes que tens?	Si.
11. Et sents recolzat amb el professorat de la classe? I pels companys?	Si, pels dos. Els companys m'ajuden quan no sé què em toca fer.
12. Quan estàs treballant a la classe, el professor es preocupa pel que estàs	Poc cops.

fent?	
13. Què és el que més t'agrada d'estar a la SIEI?	És més divertit. Tenim "ratos" de Chromebook. Les classes a la USEE m'agraden més.
14. Què és el que menys t'agrada d'estar a la SIEI?	Quan algú em fa enfadar.
15. Et sents recolzat amb el professorat de la SIEI?	Si, per tots els professors iguals.
16. A l'hora del pati, amb qui acostumes a esmorzar?	Amb la meva cosina (<i>alumne de quart ESO aula ordinària</i>).
17. Fora de l'escola, quedes amb algun company de l'escola? (és de la SIEI?)	A vegades amb en Fede (<i>company de la SIEI</i>).
18. Et sents còmode amb els companys de la classe? I amb els de la SIEI?	Amb els dos, però a la SIEI hi ha més amics.
19. On t'agrada més fer feina, a la classe o a la SIEI?	A la SIEI és més fàcil, em costa menys entendre les coses.

ENTREVISTA SEMI-ESTRUCTURADA ALUMNAT SIEI

Alumne nº 2 Gènere: masculí Edat: 13 Curs acadèmic: 1r ESO Diagnòstic: Trastorn de Conducta Negativista Desafiant.	
1. T'agrada venir a l'escola? Per què?	No. Perquè m'enfado amb alguns companys.
2. Què és el que més t'agrada de l'escola?	Jugar i estar amb l'Aroa (<i>companya de la SIEI</i>).
3. T'agrada anar a la classe amb tots els companys?	No. Perquè m' "agobio".
4. Què és el que més t'agrada d'estar a la classe?	No fer res o quan passen vídeos.
5. Què és el que menys t'agrada d'estar a la classe?	No fer-hi res i sentar-me al costat d'en Michael perquè no som amics. (<i>company aula ordinària</i>)

6. T'agrada treballar amb el grup-summem de la classe?	Si, m'ho passo bé. Perquè al Richy li agrada lo mateix que a mi. (<i>company aula ordinària</i>)
7. T'agraden les classes que es fan a l'aula?	No. Perquè m'avorreixo molt.
8. Quan estàs dins de la classe, acostumes a fer el mateix que els teus companys?	Faig coses diferents perquè jo vull.
9. Quan tens algun dubte a classe, el preguntes? A qui?	A ningú. O a tu, a l'Isam, a la Nati. (<i>professionals SIEI</i>)
10. Els professors et solen respondre els dubtes que tens?	No, perquè no els hi pregunto res.
11. Et sents recolzat amb el professorat de la classe? I pels companys?	No. Pels companys si.
12. Quan estàs treballant a la classe, el professor es preocupa pel que estàs fent?	És com si no hi fos.
13. Què és el que més t'agrada d'estar a la SIEI?	Tot. Sobretot l'Aroa.
14. Què és el que menys t'agrada d'estar a la SIEI?	Res.
15. Et sents recolzat amb el professorat de la SIEI?	
16. A l'hora del pati, amb qui acostumes a esmorzar?	
17. Fora de l'escola, quedes amb algun company de l'escola? (és de la SIEI?)	
18. Et sents còmode amb els companys de la classe? I amb els de la SIEI?	
19. On t'agrada més fer feina, a la classe o a la	

SIEI?	
-------	--

ENTREVISTA SEMI-ESTRUCTURADA ALUMNAT SIEI	
Alumne nº 3 Gènere: masculí Edat: 14 Curs acadèmic: 2n ESO Diagnòstic: Trastorn Greu del Desenvolupament i Trastorn de Conducta.	
1. T'agrada venir a l'escola? Per què?	Si. Perquè tinc que aprendre, estudiar i intentar estar a la classe.
2. Què és el que més t'agrada de l'escola?	Les mates.
3. T'agrada anar a la classe amb tots els companys?	Quan estic bé, si.
4. Què és el que més t'agrada d'estar a la classe?	Quan fem treballs individuals.
5. Què és el que menys t'agrada d'estar a la classe?	Els controls que fan quan jo no sé que n'hi havia.
6. T'agrada treballar amb el grup-summem de la classe?	A mitges. Perquè no m'agrada el grup. Van molt ràpid i no sé que toca fer després. Costa seguir el ritme.
7. T'agraden les classes que es fan a l'aula?	Algunes si.
8. Quan estàs dins de la classe, acostumes a fer el mateix que els teus companys?	Faig el mateix normalment.
9. Quan tens algun dubte a classe, el preguntes? A qui?	No el pregunto.
10. Els professors et solen respondre els dubtes que tens?	Si.
11. Et sents recolzat amb el professorat de la classe? I pels companys?	Si, pels dos.
12. Quan estàs treballant a la classe, el professor es	A vegades s'obliden que estic allà, però són poc professors.

preocupa pel que estàs fent?	
13. Què és el que més t'agrada d'estar a la SIEI?	Que és més reduït i tranquil. No hi ha gent fent soroll.
14. Què és el que menys t'agrada d'estar a la SIEI?	No hi ha res que no m'agradi.
15. Et sents recolzat amb el professorat de la SIEI?	Si, més que pels altres professors.
16. A l'hora del pati, amb qui acostumes a esmorzar?	Amb en Derek i l'Ayoub. (<i>alumnes aula ordinària</i>).
17. Fora de l'escola, quedes amb algun company de l'escola? (és de la SIEI?)	No, perquè no visc aquí.
18. Et sents còmode amb els companys de la classe? I amb els de la SIEI?	Si, amb tots els companys.
19. On t'agrada més fer feina, a la classe o a la SIEI?	A la SIEI perquè hi estic millor.

ENTREVISTA SEMI-ESTRUCTURADA ALUMNAT SIEI

Alumne nº 4 Gènere: femení Edat: 15 Curs acadèmic: 2n ESO Diagnòstic: Dany cerebral adquirit.	
1. T'agrada venir a l'escola? Per què?	Si, perquè estic amb les companyes a classe.
2. Què és el que més t'agrada de l'escola?	Les meves amigues.
3. T'agrada anar a la classe amb tots els companys?	No molt, m'agrada més estar a la USEE.
4. Què és el que més t'agrada d'estar a la classe?	M'agrada estar amb els companys a plàstica.
5. Què és el que menys t'agrada d'estar a la	No ho sé.

classe?	
6. T'agrada treballar amb el grup-summem de la classe?	Si, és divertit.
7. T'agraden les classes que es fan a l'aula?	M'agrada música, les altres no m'agraden tant.
8. Quan estàs dins de la classe, acostumes a fer el mateix que els teus companys?	Intento fer el mateix, però ho faig més poc a poc.
9. Quan tens algun dubte a classe, el preguntes? A qui?	Si. A les companyes o a la Mercè (<i>professora aula ordinària</i>).
10. Els professors et solen respondre els dubtes que tens?	Si.
11. Et sents recolzat amb el professorat de la classe? I pels companys?	Si, per tothom.
12. Quan estàs treballant a la classe, el professor es preocupa pel que estàs fent?	No massa.
13. Què és el que més t'agrada d'estar a la SIEI?	Estar amb les meves amigues. I fer mates a la USEE perquè és més tranquil.
14. Què és el que menys t'agrada d'estar a la SIEI?	No ho sé. M'agrada tot.
15. Et sents recolzat amb el professorat de la SIEI?	Si, per tot el professorat per igual.
16. A l'hora del pati, amb qui acostumes a esmorzar?	Amb l'Aroa, l'Alba, la Marina i la Queralt. (<i>companyes de la SIEI</i>).
17. Fora de l'escola, quedes amb algun company de l'escola? (és de la SIEI?)	No.
18. Et sents còmode amb els companys de la classe? I amb els de la SIEI?	Em sento ajudada, quan tinc un problema m'ajuden. Però amb els de la USEE m'hi porto millor.
19. On t'agrada més fer	A la USEE, perquè estic més tranquil·la i no agafo mal de cap.

feina, a la classe o a la SIEI?	
---------------------------------	--

ENTREVISTA SEMI-ESTRUCTURADA ALUMNAT SIEI

Alumne nº 5 Gènere: masculí Edat: 14 Curs acadèmic: 2n ESO Diagnòstic: Discapacitat Intel·lectual Moderada.	
1. T'agrada venir a l'escola? Per què?	Si. Perquè tinc els meus companys aquí. Per jugar al pati. El Isam hi ha tardes que baixem a baix, anem a la platja. M'ho passo molt bé.
2. Què és el que més t'agrada de l'escola?	M'agrada estar amb els companys i estar al pati.
3. T'agrada anar a la classe amb tots els companys?	A vegades em costa anar-hi perquè estic cansat. Prefereixo anar a la USEE millor.
4. Què és el que més t'agrada d'estar a la classe?	Estar amb en Luis. (<i>company aula ordinària</i>)
5. Què és el que menys t'agrada d'estar a la classe?	Que l'Anas em "xinxa". (<i>company aula ordinària</i>)
6. T'agrada treballar amb el grup-summem de la classe?	Si, molt guapo.
7. T'agraden les classes que es fan a l'aula?	Si. Perquè estan bé.
8. Quan estàs dins de la classe, acostumes a fer el mateix que els teus companys?	Que va, feines dels meus companys. Intento fer-ho i m'ajuden, estic content perquè m'ajuden.
9. Quan tens algun dubte a classe, el preguntes? A qui?	Si, a l'Isam o al profe. (<i>professorat SIEI i ordinària</i>)
10. Els professors et solen respondre els dubtes que tens?	(resposta a l'anterior)
11. Et sents recolzat amb el professorat de la classe? I pels companys?	Si, perquè estic amb el David i m'ajuden. I els profes també molt.
12. Quan estàs treballant a	Si, està interessat amb el que faig. Quan no faig res em diu el que

la classe, el professor es preocupa pel que estàs fent?	he de fer.
13. Què és el que més t'agrada d'estar a la SIEI?	M'agrada quedar-me a la USEE perquè vinc cansat dels entrenos i la USEE és més fàcil. La Nati a vegades si ve amb bon dia em deixa chromebook.
14. Què és el que menys t'agrada d'estar a la SIEI?	Pues res, m'agrada estar-hi.
15. Et sents recolzat amb el professorat de la SIEI?	Si, molt.
16. A l'hora del pati, amb qui acostumes a esmorzar?	Amb tothom, juguem a futbol a dalt amb els de la classe.
17. Fora de l'escola, quedes amb algun company de l'escola? (és de la SIEI?)	Si però del cole de Tordera que anava. D'aquest cole no, perquè visc a Tordera.
18. Et sents còmode amb els companys de la classe? I amb els de la SIEI?	Si. I amb els de la USEE també.
19. On t'agrada més fer feina, a la classe o a la SIEI?	Als dos llocs.

ENTREVISTA SEMI-ESTRUCTURADA ALUMNAT SIEI

Alumne nº 6 Gènere: femení Edat: 16 Curs acadèmic: 3r ESO Diagnòstic: Discapacitat Intel·lectual Moderada, Mancances atencionals, Dislèxia.	
1. T'agrada venir a l'escola? Per què?	A vegades si, a vegades no. Si perquè veig a les amigues. No m'agrada quan hi ha examen i és molt difícil.
2. Què és el que més t'agrada de l'escola?	El pati, gimnàstica i música.
3. T'agrada anar a la classe amb tots els companys?	No, perquè m'agobio molt. Criden molt.
4. Què és el que més t'agrada d'estar a la classe?	Perquè alguns m'ajuden. Alguns de la classe a vegades parlem.
5. Què és el que menys	Quan m'enfado amb els amics i m'insulten. Quan em cabrejo amb

t'agrada d'estar a la classe?	la gent.
6. T'agrada treballar amb el grup-summem de la classe?	No perquè el grup és una mica avorrit. Fer el dossier no m'agrada.
7. T'agraden les classes que es fan a l'aula?	Si.
8. Quan estàs dins de la classe, acostumes a fer el mateix que els teus companys?	Algunes coses lo mateix però altres coses les faig diferent.
9. Quan tens algun dubte a classe, el preguntes? A qui?	A vegades si, a vegades no. Em costa dir-ho. Li pregunto a la Lucia (<i>companya aula ordinària</i>)
10. Els professors et solen respondre els dubtes que tens?	Si.
11. Et sents recolzat amb el professorat de la classe? I pels companys?	Una mica, a vegades si a vegades no. I els companys molts no.
12. Quan estàs treballant a la classe, el professor es preocupa pel que estàs fent?	No, perquè faig coses diferents.
13. Què és el que més t'agrada d'estar a la SIEI?	Queestic amb els amics que conec. Perquè és un lloc que pots parlar tranquil·la amb els amics sense posar-te nerviós.
14. Què és el que menys t'agrada d'estar a la SIEI?	Quan estem enfadats.
15. Et sents recolzat amb el professorat de la SIEI?	Si.
16. A l'hora del pati, amb qui acostumes a esmorzar?	Amb l'Aroa, la Valeria i la Sandra (<i>companyes de la SIEI</i>).
17. Fora de l'escola, quedes amb algun company de l'escola? (és de la SIEI?)	No. A vegades amb la Queralt i la Marina (<i>companyes de la SIEI</i>), però no quedo fora.
18. Et sents còmode amb els companys de la classe? I amb els de la SIEI?	Alguns si, alguns no. Els de la SIEI igual, alguns si i alguns no.

19. On t'agrada més fer feina, a la classe o a la SIEI?	A la SIEI perquè puc estar-hi més tranquil·la.
---	--

ENTREVISTA SEMI-ESTRUCTURADA ALUMNAT SIEI	
Alumne nº 7 Gènere: femení Edat: 16 Curs acadèmic: 3r ESO Diagnòstic: Discapacitat Intel·lectual Moderada.	
1. T'agrada venir a l'escola? Per què?	No, perquè no m'agrada aixecar-me aviat.
2. Què és el que més t'agrada de l'escola?	El menjador.
3. T'agrada anar a la classe amb tots els companys?	Si.
4. Què és el que més t'agrada d'estar a la classe?	Parlar amb els companys.
5. Què és el que menys t'agrada d'estar a la classe?	No sé.
6. T'agrada treballar amb el grup-summem de la classe?	Si, m'ho passo bé.
7. T'agraden les classes que es fan a l'aula?	Si.
8. Quan estàs dins de la classe, acostumes a fer el mateix que els teus companys?	Lo mateix.
9. Quan tens algun dubte a classe, el preguntes? A qui?	Si, al professor.
10. Els professors et solen respondre els dubtes que tens?	Si.
11. Et sents recolzat amb el professorat de la classe? I pels companys?	Si. I pels companys també.
12. Quan estàs treballant a	No, deixa que vagi fent feina.

la classe, el professor es preocupa pel que estàs fent?	
13. Què és el que més t'agrada d'estar a la SIEI?	Parlar amb la Valeria (<i>companya de la SIEI</i>).
14. Què és el que menys t'agrada d'estar a la SIEI?	Fer mates.
15. Et sents recolzat amb el professorat de la SIEI?	Si.
16. A l'hora del pati, amb qui acostumes a esmorzar?	Amb l'Alba, la Valeria i l'Aroa (<i>companyes de la SIEI</i>).
17. Fora de l'escola, quedes amb algun company de l'escola? (és de la SIEI?)	No.
18. Et sents còmode amb els companys de la classe? I amb els de la SIEI?	Si. Si.
19. On t'agrada més fer feina, a la classe o a la SIEI?	A la SIEI perquè puc parlar amb els amics.

ENTREVISTA SEMI-ESTRUCTURADA ALUMNAT SIEI

Alumne nº 8 Gènere: femení Edat: 16 Curs acadèmic: 3r ESO Diagnòstic: Discapacitat Intel·lectual Lleu.	
1. T'agrada venir a l'escola? Per què?	Si, perquè m'ho passo bé.
2. Què és el que més t'agrada de l'escola?	Educació física.
3. T'agrada anar a la classe amb tots els companys?	Si.
4. Què és el que més t'agrada d'estar a la classe?	Parlar amb els meus amics.
5. Què és el que menys	Treballar.

t'agrada d'estar a la classe?	
6. T'agrada treballar amb el grup-summem de la classe?	Si, perquè és molt divertit i xulo.
7. T'agraden les classes que es fan a l'aula?	Si.
8. Quan estàs dins de la classe, acostumes a fer el mateix que els teus companys?	A vegades diferent i a vegades com els altres.
9. Quan tens algun dubte a classe, el preguntes? A qui?	A vegades. A en Jordi (<i>professor aula ordinària</i>).
10. Els professors et solen respondre els dubtes que tens?	Si.
11. Et sents recolzat amb el professorat de la classe? I pels companys?	Si. Si.
12. Quan estàs treballant a la classe, el professor es preocupa pel que estàs fent?	A vegades.
13. Què és el que més t'agrada d'estar a la SIEI?	Que m'ho passo bé.
14. Què és el que menys t'agrada d'estar a la SIEI?	Res.
15. Et sents recolzat amb el professorat de la SIEI?	Si, molt.
16. A l'hora del pati, amb qui acostumes a esmorzar?	Amb la Valeria, l'Aroa, l'Alba, Sandra i la Marina (<i>companyes SIEI</i>).
17. Fora de l'escola, quedes amb algun company de l'escola? (és de la SIEI?)	A vegades, del cole.
18. Et sents còmode amb els companys de la classe? I amb els de la SIEI?	Si. Si.
19. On t'agrada més fer	A la SIEI perquè estic més tranquil·la i millor.

feina, a la classe o a la SIEI?	
---------------------------------	--

ENTREVISTA SEMI-ESTRUCTURADA ALUMNAT SIEI	
Alumne nº 9 Gènere: femení Edat: 17 Curs acadèmic: 3r ESO Diagnòstic: TEL, TDAH, retràs maduratiu.	
1. T'agrada venir a l'escola? Per què?	Si, perquè hi tinc amigues.
2. Què és el que més t'agrada de l'escola?	Socials i mates.
3. T'agrada anar a la classe amb tots els companys?	Si, són simpàtics.
4. Què és el que més t'agrada d'estar a la classe?	No ho sé.
5. Què és el que menys t'agrada d'estar a la classe?	Plàstica.
6. T'agrada treballar amb el grup-summem de la classe?	Si, molt.
7. T'agraden les classes que es fan a l'aula?	Si.
8. Quan estàs dins de la classe, acostumes a fer el mateix que els teus companys?	Diferents, el mateix tema però una mica diferent.
9. Quan tens algun dubte a classe, el preguntes? A qui?	M'ho quedo per mi o ho pregunto al Jordi (<i>professor aula ordinària i tutor</i>).
10. Els professors et solen respondre els dubtes que tens?	Si.
11. Et sents recolzat amb el professorat de la classe? I pels companys?	Si. Si.
12. Quan estàs treballant a la classe, el professor es	No.

preocupa pel que estàs fent?	
13. Què és el que més t'agrada d'estar a la SIEI?	La Marina, la Queralt (<i>companyes de la SIEI</i>).
14. Què és el que menys t'agrada d'estar a la SIEI?	Treballar.
15. Et sents recolzat amb el professorat de la SIEI?	Si, molt.
16. A l'hora del pati, amb qui acostumes a esmorzar?	Amb l'Aroa, la Marina, la Queralt i l'Alba (<i>companyes de la SIEI</i>).
17. Fora de l'escola, quedes amb algun company de l'escola? (és de la SIEI?)	Si, pel cumple de la Marina i la Queralt (<i>companyes de la SIEI</i>).
18. Et sents còmode amb els companys de la classe? I amb els de la SIEI?	Si. Si.
19. On t'agrada més fer feina, a la classe o a la SIEI?	Als dos llocs.

ENTREVISTA SEMI-ESTRUCTURADA ALUMNAT SIEI

Alumne nº 10 Gènere: femení Edat: 16 Curs acadèmic: 4rt ESO Diagnòstic: Discapacitat Intel·lectual Moderada.	
1. T'agrada venir a l'escola? Per què?	Si, perquè tinc les companyes de la SIEI.
2. Què és el que més t'agrada de l'escola?	Plàstica.
3. T'agrada anar a la classe amb tots els companys?	Si.
4. Què és el que més t'agrada d'estar a la classe?	Estudiar en grup.
5. Què és el que menys t'agrada d'estar a la	Fer competències.

classe?	
6. T'agrada treballar amb el grup-summem de la classe?	Si, a vegades ajudo a les nenes.
7. T'agraden les classes que es fan a l'aula?	Si.
8. Quan estàs dins de la classe, acostumes a fer el mateix que els teus companys?	Faig feines diferents.
9. Quan tens algun dubte a classe, el preguntes? A qui?	No, m'ho quedo per mi.
10. Els professors et solen respondre els dubtes que tens?	Si.
11. Et sents recolzat amb el professorat de la classe? I pels companys?	Si. Si.
12. Quan estàs treballant a la classe, el professor es preocupa pel que estàs fent?	No massa, jo vaig fent.
13. Què és el que més t'agrada d'estar a la SIEI?	M'agrada perquè estic amb les nenes i les ajudo.
14. Què és el que menys t'agrada d'estar a la SIEI?	Quan allà em diuen que he d'anar a classe.
15. Et sents recolzat amb el professorat de la SIEI?	Si.
16. A l'hora del pati, amb qui acostumes a esmorzar?	Amb l'Alba (<i>companya de la SIEI</i>).
17. Fora de l'escola, quedes amb algun company de l'escola? (és de la SIEI?)	No em deixen sortir.
18. Et sents còmode amb els companys de la classe? I amb els de la SIEI?	Si. Si, però em porto millor amb els de la SIEI.
19. On t'agrada més fer	A la SIEI, perquè estic més tranquil·la, a la classe hi ha massa

feina, a la classe o a la SIEI?	soroll.
---------------------------------	---------

ANNEX 2: Grup de discussió 1r Cicle ESO.

Moderadora (M): Bon dia nois i noies, moltíssimes gràcies per haver volgut formar part d'aquest grup de discussió. Ja us vaig explicar com funcionaria, però vull destacar unes "petites normes" per tal de que funcioni: intenteu no parlar tots alhora i sobretot respectar les diferents opinions que puguin anar sortint. No teniu perquè estar d'acord amb tot, però si per exemple un diu alguna cosa que no hi esteu d'acord, no us faci por dir que penseu diferent.

Va comencem! Us faig una petita pregunta per trencar una mica el gel: sabeu què és la diversitat?

Resposta varis alumnes: si.

M: Perfecte, idees, vinga, què us ve al cap amb la paraula diversitat?

Alumne 1 (A1): Diversitat és quan es junta gent diferent.

Alumne 2 (A2): Diferents, tampoc hi ha molt diferents, però jo diria que vol dir diferents.

M: Molt bé! I quan dieu diferents, a què us esteu referint? O què us ve al cap?

Alumne 3 (A3): Que els hi costa més?

Alumne 4 (A4): Altres cultures.

Alumne 5 (A5): Algú que no és igual.

M: En quin sentit no és igual?

A5: O sigui jo no dic una persona, em refereixo a coses, que són diferents. Una cosa diferent és que no és igual a una altra cosa.

M: Creieu que en aquesta escola hi ha diversitat?

Resposta varis alumnes: si.

M: Vale, en quins aspectes ho veieu? En quines coses us baseu per haver-me respòs que si hi ha diversitat?

A2: Perquè hi ha gent d'altres països, hi ha de tot.

A3: Pues que hi ha persones que algunes coses els hi costen més que d'altres.

M: Veig que esteu pensant en unes respostes orientades molt iguals. Creieu que la diversitat també pot ser aquell alumne que és súper intel·ligent?

A2: Si, perquè és el que deia, a les classes som diferents. Aquells que potser van més avançats, els hi posen... per exemple, nosaltres al KET, unes a la classe en general ens van preguntar si volíem

tornar a repetir aquest tema o volíem fer-ne d'altres diferents. I com que la majoria de la classe li semblava bé repetir-lo per millorar-lo, pues les que sabien més les van posar a fer un altre tema. Llavors això per mi és diversitat bona, però no dolenta.

M: I creieu que és bo que hi hagi tanta diversitat a les classes?

Alumne 6 (A6): Dolent, perquè si per exemple hi ha un que en sap molt, llavors s'avorrirà, però en canvi el que li costa tardarà més.

A2: És que jo crec que en tema diversitat cadascú es preocupa per lo seu. Si algú és molt llest pues que busqui coses més difícils, si algú li costa més doncs que no miri a l'altre. Doncs, ens ajudem entre tots però que no mirem pel els altres en lo nostre.

M: Aleshores, ho veus bé o malament que hi hagi diversitat a l'aula?

A2: No és ni bo ni dolent. Cadascú lo seu i ens ajudem entre tots.

A1: Jo vull dir que és veritat que a vegades un va molt avançat al tema però et fan repetir el que ja s'ha fet perquè alguns no escolten tant. Aleshores quan tu podries estar avançant en el tema, et repeteixen el que ja saps. I si ja t'ho saps no fa falta repassar-t'ho.

M: Vale, tots teniu alumnes de la SIEI a la classe. Què en penseu de que estiguin a l'aula?

Alumne 7 (A7): Doncs bona, perquè així van aprenent nous coneixements. I així es veuen més amb la classe i es poden relacionar amb més persones.

M: Molt bé. Responeu el que penseu de veritat sense problemes, no em respongueu el que seria èticament maco de dir.

Alumne 8 (A8): Jo crec que és bona perquè així nosaltres aprenem d'ells i ells de nosaltres. I així pues quan siguem grans i tinguem que treballar, sabrem treballar amb moltes persones que no sempre seran les mateixes.

M: Molt bé.

A1: A mi, això de que vinguin alumnes de la SIEI m'agrada, perquè a part de que em veig amb més companys, doncs a vegades quan hi ha conflictes amb aquests companys especials; pues la raó se la sol donar a ells i tu et diuen tranquil i tot això.

M: Bé, aquí tiro un tret a favor dels de la SIEI, no és que se'ls hi doni la raó, sinó que es busca que els companys entengueu que hi ha un trastorn a darrera, que moltes vegades les discussions poden ser conseqüència d'aquest trastorn. Sabeu el que vull dir no? I a vegades a la classe, el professor et pot dir a tu "ei tranquil", perquè sap que tu saps calmar-te sol.

Va seguim! Has dit una paraula que m'ha agradat molt. Has dit la paraula profes. Creieu que hi hagi alumnes de la SIEI a la classe, i hi hagi un professor de la SIEI, és bo?

Varis alumnes: és molt bo.

M: Perquè?

A3: Perquè et poden.. és a dir, si per exemple jo estic fent un problema de matemàtiques i està... bueno, i em costa per exemple, no només puc demanar ajuda al professor que està ajudant a un altre company, sinó que puc demanar-li a un altre que em vingui a ajudar. O sigui que no només serveix pels de la SIEI sinó per la resta de la classe.

M: I això els de segon també ho veieu així?

Varis alumnes: si.

M: Vinga, seguim amb el tema professors. Creieu que els profes de moment, saben gestionar la diversitat? Ja no dic SIEI només, em refereixo a tota la diversitat en general. Creieu que les classes les fan forma que tothom les pugui aprofitar al màxim? O a vegades els hi pot costar fer classe amb totes les diferències que pot haver-hi en una classe?

A1: De la segona forma que has dit. Perquè o sigui hi ha grups d'acord, d'anglès i matemàtiques. Aquests grups estan personalitzats perquè tu puguis aprofitar-ho al màxim. Jo per exemple en el grup que estic ara, ho aprofito tot.

M: Però quan esteu tots junts? Per exemple, català, religió... que esteu tots a la classe..

Alumne 9 (A9): Jo crec que potser no dóna l'abast el professor però que per això hi ha el mestre de la SIEI que també pot ajudar.

M: I creieu que està ben organitzat el cole per donar resposta a tota aquesta diversitat? Quan dic organitzat em refereixo als espais, les classes, els horaris, el número de profes que hi ha a la classe... què en penseu?

Varia alumnes: si.

M: Els espais creieu que són correctes?

A2: Jo ho veig tot bé, perquè ja estem acostumats a aquesta escola i tampoc en veiem d'altres.

M: Cert! Però tu trobaries a faltar alguna cosa per poder fer front a la quantitat d'alumnes tant diferents que trobem a l'escola?

A2: No, crec que és un cole que amb això està molt bé.

A1: Jo el que no canviaria són els grups. Per exemple, jo en anglès vaig a un grup molt baix i si estiguéssim tots junts a la classe no aprendria tant. Com a matemàtiques que vaig a dalt, a un grup de més nivell. Llavors si tots estiguéssim a la mateixa classe no podríem fer-ho i jo ho trobaria a faltar.

M: Bé. Què penseu vosaltres que pensen els professors sobre que hi hagi tants alumnes diferents a l'aula. Vinga.. ara us tocarà mullar-vos una mica.

Alumne 10 (A10): Jo crec que depèn molt del profe. Perquè hi haurà alguns professors que amb el seu tipus de classe per ensenyar li anirà millor que no hi siguin els de la SIEI, i potser un altre dirà que millor que si que hi siguin.

A2: Nosaltres a català per exemple, hi ha un grup a part que és pels que els hi costa més, però no són els tres grups que es fan a matemàtiques o anglès; sinó que és un grup dins de la classe. I jo crec que això va millor per poder explicar-nos en general les coses i així no cal que vagin parant. I això pot fer que sigui més fàcil fer classe per ells.

A1: Jo crec que li costa molt al profe d'assimilar quan hi som tots. Perquè tot i que hi ha reforç de la SIEI, també s'ha de comprendre que el de la SIEI ha d'estar més pendent dels nens de la SIEI i a més, no sempre hi és. Per això, un profe amb 25 o 26 alumnes allà fent la xerrada mentre un xerra o l'altre tira paperets... jo dic que no crec que sigui la millor idea per ells.

M: Perfecte. Ara parlarem de vosaltres, dels alumnes. Creieu que hi ha una actitud inclusiva entre vosaltres?

A4: Depèn. Depèn molt de les persones.

M: Ara m'estic referint únicament als alumnes de la SIEI, és a dir, creieu que s'inclouen bé a l'aula entre els mateixos alumnes?

A4: Jo crec que sí.

A8: Depèn molt de la classe.

A2: Els dos de la nostra classe de la SIEI són bastant oberts.

A5: A la nostra classe jo crec que ens ajuntem tots, però hi ha altres classes que podria ser més difícil incloure'ls.

M: Perquè dius que seria més difícil?

A5: Home, perquè hi ha persones que el fet que siguin diferents ho veuen com algu dolent. Però per exemple, alguns de nosaltres ho veiem com algu pues bo, no se.

A9: A la nostra classe per exemple, el nen de la SIEI que tenim és una persona que jo crec que li costa parlar i estar amb tots els companys, perquè no sé, és com molt impulsiu. Però...

M: I creieu que si els companys sabéssiu quin trastorn o quina dificultat tenen, creieu que us ajudaria a poder incloure aquests alumnes?

Varis alumnes: Sí.

A7: Ens ajudaria a saber que fer en algunes situacions perquè depèn del dia estan bé però depèn del dia poden estar malament.

A1: Tu imagina't a la nostra classe, hi ha un nen que els companys es riuen d'ell. Si nosaltres sabéssim què és el que hi ha darrera, criticarien amb la cosa que hi ha darrera, i això no és bo perquè aquest nen s'enfadaria més.

M: Vale, aleshores relacionat amb el que estàs dient tu. Creieu que fer un treball emocional, és a dir, treballar l'empatia, treballar l'assertivitat, etc. Com aquestes optatives que es fan de gestió emocional, creieu que és bo per la inclusió? Creieu que pot ajudar si es treballa pot afavorir a la inclusió.

Varis alumnes: Si.

A6: No.

M: No? Perquè?

A6: Perquè hi ha gent que encara que els hi ensenyin això, es seguiran rient dels altres.

A2: Si, això és cert.

A3: A la nostra classe es fan molts treballs d'aquests però després tornen a fer el que volen i a faltar el respecte.

A1: O és com un baralla, que dius "sisi, ho faré", i al dia següent pues és el mateix, i això no ha servit de res. Aquestes classes amb aquesta gent, fan perdre el temps.

M: Creieu que és important que els alumnes de la SIEI es sentin inclosos a la vostra aula?

Varis alumnes: Si.

A3: Perquè no es sentint diferents i alhora es vulguin a si mateixos, i així no s'enfaden i no són tant agressius.

M: Està molt bé això que has dit. I creieu que aquesta inclusió es porta fora del cole?

A2: A veure imaginem que jo vagi amb un de la SIEI fora del cole?

M: Vull dir, la inclusió a l'aula òbviament es pot apreciar que hi és, però creieu que aquesta inclusió es pot donar fora del cole, per exemple un dissabte que tu puguis enviar un whatsapp en un amic. Això veieu que es passi amb els de la SIEI?

Varis alumnes: No.

A2: No, és que, venen poc a la classe alguns. Llavors no es que... parlo amb ells i faig coses amb ells, però per exemple, no ens donaríem els telèfons. Perquè és que ni amb gent que no sigui de la SIEI ens els donem, fora del cole estaré amb els meus amics.

A1: Jo abans tenia el número d'un nen de la SIEI, però un dia es va enfadar i em va insultar, va anar a dir-li a la meva mare. Jo el vaig bloquejar, i ja no li he donat més el meu telèfon perquè tenir nens agressius aquí que quan s'enfadin que m'insultin pues no. Però això ho faria tant si és de la SIEI com no. Però si saps que un nen és agressiu i insulta, pues no li donaré mai el telèfon.

M: Vale, molt bé. Creieu que el fet que hi hagi bon ambient a la classe, és important perquè aprengueu?

Varis alumnes: Si.

A2: És que si s'estan barallant, tirant papers o coses així o parlant, bueno cridant; no pots escoltar res i no estàs tranquil, estàs tot el rato patint per veure què faran.

M: I així per anar acabant, quin nivell d'inclusió diríeu que té l'escola? I ara ja no em refereixo només a la SIEI, sinó a tots els alumnes.

A1: Jo crec que li posaria un 8 o un 9 en aquest sentit al cole.

A5: Jo tiraria més cap el 7 potser.

Varis alumnes: si, 6-7.

A1: Clar és que aquí, crec que depèn molt de la gent, però és alt.

M: Vosaltres esteu contents en què hi hagi tanta diversitat?

A4: A vegades jo ho veig com un pal. Perquè a vegades ve el típic nen que no té problemes a casa potser i ve a fer el pallasso i a cridar l'atenció, faltant el respecte a professors o companys, o posant-se en lius. I aquestes coses no m'agraden, perquè a vegades per culpa de coses així no puc estar del tot atent i per tant no aprenc o aprofito les classes tot el que podria.

A3: Diversitat bona si, diversitat dolenta no.

M: A veure, què és per tu diversitat bona i què és diversitat dolenta?

A3: Doncs per exemple, gent d'altres cultures però que són bones persones, és bo. O que per exemple, els de la SIEI jo els consideraria com a bons. Però per exemple, gent que es porta molt malament, potser ho considero dolent perquè molesten i si es fan treballs perquè millorin aleshores si, però sinó....

A9: Jo crec que aquesta gent que molesta, com han dit ells, és perquè a casa o abans li ha passat algu o no sap el que fa.

A8: O que volen cridar l'atenció.

M: Però si us haguéssiu de posicionar i dir a nivell general si esteu contents o bé no ho esteu. Què diríeu?

A1: Però estem parlant de gent la SIEI o de tot en general?

M: De tot, de la diversitat d'alumnes que trobem a l'escola, siguin o no de la SIEI.

A9: Jo crec que sí, a més no hem de jutjar perquè hi ha nens que no tenen la culpa que a casa els hi hagin ensenyat d'una manera o bé un metge li hagi dit que té un problema.

A1: Però nosaltres no tenim la culpa, nosaltres venim a aprendre. Jo per exemple, no estic content.

A7: Jo sí que estic content.

A8: Sí.

A3: Jo també.

A4: I jo.

A9: Jo també.

A6: Sí, crec que a vegades, o sigui, sí que hi ha aquests nens que a vegades la lien però no són tots. N'hi ha d'altres que pot ser molt interessant ser amics seus.

M: Vale molt bé nois i noies! Doncs ja estaríem, moltíssimes gràcies a tots per haver volgut formar part i col·laborar en aquest estudi.

ANNEX 3: Grup de discussió 2n Cicle ESO.

Moderadora (M): Bon dia nois i noies! Moltes gràcies a tots per voler dedicar aquesta estoneta, que a més, és la vostra hora lliure, per fer aquest grup de discussió. Ja us vaig comentar el perquè us vaig demanar de realitzar aquest grup. Aleshores, lo únic que us vull demanar, és que no parleu tots alhora i sobretot, que conforme vagin surtin opinions, les anem respectant.

Bé doncs, comencem! Tothom sap què és la diversitat?

Varis alumnes: Sí.

(M): Perfecte, i com la definiríeu?

Alumne 1 (A1): Diferències, diferències entre persones.

Alumne 2 (A2): Sí.

Alumne 3 (A3): Bueno depèn del context també. Jo crec, que és a diferència o sigui... mm... la cultura de les persones, les costums que fa que hi hagi molta diferència entre un grup de persones.

M: Perfecte, i aquesta diversitat, la veieu a l'escola?

Varis alumnes: Sí.

Alumne 4 (A4): I el dia a dia també.

M: I a on la veieu?

Alumne 5 (A5): Per exemple, com ha dit ella, doncs a vegades en cultures, religions, en actituds de persones o en problemes que tinguin físicament o psicològicament.

Alumne 6 (A6): O diferents maneres de pensar.

Alumne 7 (A7): O per exemple, la diversitat tampoc ha de ser dolenta, o sigui a vegades lo bo de la diversitat és que no tots som iguals i podem aprendre un dels altres.

Alumne 8 (A8): O també podem trobar diversitat de caràcter també.

M: I com ho viviu a l'escola?

Varis alumnes parlant.

Alumne 9 (A9): Jo crec que pot ser negatiu a vegades la diversitat, però...

Alumne 8 (A8): Però jo crec que majoritàriament és molt positiva. Perquè està bé ser diferent, si tots fóssim igual..

Alumne 10 (A10): No podríem aprendre d'un dels altres.

A5: També aquesta diversitat ens fa reflexionar sobre coses de la vida també. Sobre com pots reaccionar respecte alguna actitud o sobre les diferents maneres de pensar.

M: Val, i tot això que esteu dient, si ho apliquem i ens centrem als alumnes de la SIEI, com ho veuríeu?

A5: Doncs que està bé perquè a part de que ens ajuda a saber com actuar sobre aquestes actituds, també els ajuda a que es puguin integrar amb nosaltres, o sigui a la societat.

A6: A la nostra classe, bueno passa que les dues noies de la SIEI que tenim nosaltres, se les veu molt bé a la classe. Perquè jo crec que tots som diferents i hem d'estar tots junts, però a més a més a nosaltres, o sigui a la resta de companys, ens ha anat molt bé tenir-les perquè així hem après a respectar més a les persones que són diferents.

A9: També hem après a tenir més paciència.

A7: És el fet de que elles també poden tenir amics saps. O sigui perquè així poden tenir amics i poden parlar amb nosaltres i se'ls hi veu que es senten molt bé parlant amb nosaltres.

A8: Jo penso que per exemple tenir a una noia de la SIEI a classe, és com que ella pot aprendre de nosaltres i... jo crec que tots, aprenem d'ella també.

A3: Però a veure...

A8: Aprenem d'ella, és veritat.

A3: Però a veure, a la classe, la meitat de la classe no li fa ni cas.

A8: Perquè es fica en un racó.

A3: Hi ha gent que passa d'ella.

A8: Perquè es fica en un racó. Però...

A3: Pues t'apropes tu.

A8: Jo m'apropo.

A3: Jo també, però hi ha la meitat de la classe que no.

A8: Doncs això s'hauria de canviar.

A3: Hi ha molta gent que com que ja té el seu grup d'amics, passa d'ells.

A9: És el que diem, que la diversitat té els seus punts bons i els seus punts dolents. I potser...

A3: Clar, hi ha gent que no els accepta i no...

A9: Hi ha gent que té la mentalitat molt tancada, i com que vol que tothom sigui igual. I això no és possible, i aquesta diversitat ens aporta molt a les experiències de la vida. Bueno això.

A5: Aquestes persones jo crec que tenen uns estereotips i quan no els compleixes com que, per ells...

A9: No ets ningú.

A8: Jo crec que per acceptar la diversitat s'ha de tenir empatia, és a dir, ficar-te en el lloc de la persona. Que a lo millor no té molts amics o ho està passant malament, i si no tens empatia i ja tens el teu grup d'amics, no li fas cas i aquesta persona a lo millor ho està passant molt malament i necessita la teva ajuda.

M: Has dit la paraula empatia, creieu que el treball de la gestió emocional és important per acceptar la diversitat.

Varis alumnes: si.

A6: Molt. Jo crec que no es fa quasi bé. Fins i tot hi ha profes que no ho valoren fer dimensió interior després del pati, o sigui no li donen importància.

A2: T'has de conscienciar, s'ha de parlar del tema i... vale que ara estem tots parlant així i estem en conjunt, també podríem estar amb altra gent i.. és això.

A6: Jo crec que és molt important.

A10: Home, això que estem fent aquí ara, seria molt bo poder fer-ho amb tota la classe.

A3: Podríem proposar-ho.

A6: Jo crec que potser, persones com els que esteu a la SIEI, serieu els més indicats per portar a terme activitats així per conscienciar als alumnes del que és la diversitat, perquè els profes no són psicòlegs saps.

M: Val, heu tret el tema profes. Creieu que hi ha una bona organització entre els profes que teniu a la classe amb els que estem a la SIEI?

A5: Bona organització a què et refereixes? Bona actitud? Que es porten bé i tal?

A7: Que fan lo mateix no?

A8: Jo reconec el vostre mèrit perquè a lo millor els professors normals, no és que passin d'ells, però no els hi donen tanta importància. En canvi vosaltres teniu més mèrit perquè passi el que passi sempre els esteu ajudant, esteu atents per ells...

A3: Pacència...

A8: Si, teniu molta paciència clar..

M: Però per exemple, quan dic bona organització em refereixo a que els professors sap el que està fent els alumnes de la SIEI o si no hi som nosaltres els de la SIEI estiguin implicats a la classe, etc.

Varis alumnes: Ui no... no...

A6: Jo crec que...

A10: O sigui si que els atenen..

A9: Per exemple a la nostra classe, tenim a dues noies de la SIEI i mai he vist al nostre tutor a anar... o sigui que no sap el que estan fent pràcticament.

A6: Si, la tutora de l'any passat, tenia molta cura d'elles dues.

A2: Jo el que he vist més ha sigut que ve algun professor de la SIEI i ve a preguntar-los què tenen de feina, què es pot fer i què poden variar respecte la feina que estic fent jo i que pugui fer ell o ella.

A7: Clar, però a vegades els professors que estan.. si no hi ha cap professor de la SIEI a l'aula, estan soles sense fer res. No tenen feina perquè no saben què fer i els profes les veuen i no fan res.

A5: Jo crec que hi ha vegades que la responsabilitat d'això és dels professors perquè n'hi ha alguns que només estan per la feina i que ells volen fer el seu temari durant la seva hora i sinó s'ha fet doncs que ells facin el que siguin. O sigui, que estan més pendents de la feina que no pas de si algun alumne té algunes dificultats o no ho entén o algu.

Varis alumnes: Si.

A6: Però, jo crec que el cole hauria de donar més importància a lo de la SIEI. Per exemple, posant més professors.

A8: Però per exemple els professors globals, doncs això que no li donen tanta importància, i jo crec que s'hauria de canviar.

A3: Però li donen una mica a veure.

A7: No, bueno, hi ha alguns que si, i hi ha alguns que no.

A8: Els hi enxufen un dossier i apa.

A2: No li donen la mateixa importància que si jo li dic, jo no entenc això necessito que m'ho expliquis. Amb mi, vindrà i m'ho explicaran, a elles... depèn del professor.

A8: Jo no, no m'he ficat en la ment de professors normals, però jo crec que pensen tipus "si aquest és de la SIEI, s'ocuparan els professors de la SIEI que són especialitzats". I no, com que s'alliberen d'ells, és feina d'un altre.

A1: Si. Jo crec que els profes no estan conscienciats de que ells tenen que tenir una ajuda necessària que és específica, i a vegades doncs no la... o sigui no ho fan. I creuen que és feina d'altres, però que també els hi donen importància a pesar d'això.

A8: Però no tots e. Perquè per exemple quan fem tutoria o coses d'aquestes, expliquen primer, perquè realment també s'ha d'explicar a la classe, i un cop ha explicat, van parlen amb ella i li expliquen el que ha de fer.

A10: Que volia dir que nosaltres també tenim importància en el que els de la SIEI fan o no fan perquè, a vegades si que els profes passen una mica d'ells. I jo que tinc a una noia de la SIEI al costat, moltes vegades li he dir jo el que ha de fer, el que no ha de fer o si ha d'estar atenta o no. O sigui que no només han de ser els profes els que han de tenir cura dels de la SIEI.

A4: Clar amb això dels projectes també els alumnes del grup classe, ens donen la oportunitat d'ajudar i ajudar-los a integrar-se també més. O sigui jo crec que és feina de tots, de mestres i d'alumnes.

A5: Que també lo que has dit de la importància dels profes que també perquè si nosaltres el que volem fer és que aquestes persones puguin integrar-se en un grup social, doncs els professors també han de fer que ho puguin seguir. Perquè ells el que fan és explicar la classe per les persones que no tenen dificultats, doncs llavors aquelles persones potser es senten soles o retretes per aquests professors. Perquè no els hi estan explicant el mateix i no tenen cura d'ells i llavors, com que estan una mica apartats d'aquesta classe.

A6: Clar, jo crec que els professors a les classes tenen un paper clau en tot això perquè clar, sempre fan només ensenyar i fer exàmens, i també saber tractar amb persones és necessari,

perquè entre nosaltres, sense comptar els alumnes de la SIEI, també hi ha gent que potser farà càlculs més ràpids que un altre perquè se li dóna millor o és més hàbil.

A2: Jo crec que amb el tema professors, és molt important que els professors estiguin a sobre d'ells, perquè vosaltres sou un suport, esteu allà per ajudar però elles es senten identificades amb el seu professor. Aleshores, el seu professor si els marca les pautes etc, es sentiran més identificades. Però amb qui haurien d'estar més a gust és amb el professor de la classe.

A7: Vale que també si hi ha un moment que el professor de l'aula està ocupat i vosaltres heu d'estar en una altra classe, també estem els companys per ajudar-los. Que per això crec que els companys també hem de tenir un paper important.

A2: Jo crec que a part dels profes de la SIEI, necessiten més gent. Perquè si que estan especialitzats amb cada cas i tenen gent a cada classe de la SIEI, llavors necessiten o més gent o saber com portar els de la SIEI els altres.

A9: Potser més gent no, però si que s'ha de conscienciar més als profes que han d'estar sobre d'ells.

A2: Forma-los.

A9: A vegades diuen... escolteu vosaltres també, però clar es posen a dibuixar o a pintar.

M: Per tant, creieu que pot faltar certa formació...

A6: Jolin i tant.

M: Vers la diversitat?

A9: Si, si.

A6: Molta perquè...

A3: I a nosaltres també!

A2: S'hauria de formar tant als professors com a nosaltres els alumnes. Perquè ens podrien explicar que si un alumne de la SIEI està fent una cosa, doncs com hauríem de reaccionar nosaltres per ajudar a calmar-lo o el que sigui.

A3: Ens podrien fer alguna xerrada.

A4: Ens haurien d'explicar com...

A6: Jo flipo a mates perquè el profe diu "va nois e, que això no és projectes", com si els projectes fossin una tonteria.

M: Val, i creieu que pot haver-hi certs prejudicis o etiquetatge cap els alumnes, no només els de la SIEI, sinó amb tots.

Varis alumnes: pot ser. Depèn.

A7: Perquè per mi, una persona que li agrada una cosa diferent, per exemple que no li agradi sortir de festa, doncs ja l'etiqueten.

A5: Per exemple, en aquests casos el friki, moltes vegades hi ha exemples com això o el que no és social, el que és antisocial o el que és seriós, el que està només per la feina.

A8: Però jo crec que amb això ens adoctrinen des de petit. Ens diuen que el friki és el que juga a video jocs, i nosaltres això ens influencia i de grans és més fàcil que pensem així vulguis o no.

A9: S'ha de canviar, vulguis o no has de fer algu per canviar-ho, no els hi has de dir que si perquè si. Ho has d'intentar perquè els seus fills no siguin així.

A9: Però bueno, penso que els profes a primària ja haurien de començar a treballar per ensenyar-nos que això no sempre és així.

A6: Jo per exemple, no sé perquè, tinc l'etiqueta del borde o a vegades l'amargat, pel fet de no sé, no anar rient per la vida però no és que jo no em vulgui relacionar amb la gent, és el meu posat.

A9: A lo millor pel fet que una persona li agradi el manga per exemple, ja li pengen l'etiqueta de friki i ja no vas a parlar amb ell i potser és una persona molt maca i molt bona amiga.

A5: Si és això que els prejudicis ens fan tirar-nos enrere i no poder socialitzar-nos amb algunes persones. Perquè si tu aquesta persona que li estàs dient friki no t'hi vas a relacionar, poder hi ha coses sobre ell que t'agraden o que et poden fer canviar el teu punt de vista o que realment et poden fer ajudar a avançar.

A6: Amb la música també passa molt. Per exemple, si algú escolta música dels 80...

A2: O amb la música clàssica...

Varis alumnes: Si, si, si.

A2: Només algu que no sigui un estereotip d'una persona que sigui algú que va vestit de Nike de dalt a baix, mitjons, calçotets, el que sigui, tot de marca. Sino vas així, ja no ets una persona que no està al seu costat, ja no ets un amic més i això jo no crec que sigui un amic.

A7: Però tampoc crec que hem de generalitzar.

A2: Clar, clar, hi ha gent que no. Que si que va ben vestida i va de Nike sempre..

A6: Però la majoria...

A2: Però la majoria...

A9: Però això també és culpa nostra. Perquè si...

A6: No perquè ens ho han inculcat des de petits.

A8: Però jo això ho trobo penós perquè, està molt bé que t'agradi la moda i tot el que tu vulguis però que deixar de ser un amic perquè no portis roba de marca..

A3: Jo és que això no ho he vist mai.

A6: Però és la forma de vestir.

A10: Jo tampoc ho he vist mai.

M: Creieu que com a escola, hi ha una bona organització per fer front a la diversitat? Quan dic organització em refereixo a espais, horaris, gestió de les aules...

A8: Si i no.

M: Tots aquests aspectes més físiques entre cometes que no són tant a nivell de persona.

A1: Pues, jo crec que si, perquè com ha dit ell, com a espai i horaris si que està bé. Però com hem dit abans, respecte el tema professors, no està ben organitzat perquè com hem dit sou 4 professors que a la que un la lia heu d'estar tots per ells. I llavors si un altre la lia, es crea un caos i això no hauria de passar. Perquè si nosaltres volem incloure aquestes persones, doncs s'haurien de tractar, i per tractar es necessita gent, i si no tenim gent no podem tractar aquestes persones.

A9: Que o sigui, crec que això passa però crec que l'escola té SIEI, hi ha moltes escoltes que no tenen SIEI i no tindran tot això que tenim aquí. Aquí hi ha molta gent pendent dels alumnes diferents. O sigui que jo crec que està ben organitzat.

M: Això que has dit de que estan pendent d'altre gent diferent, entenc que també fora de la SIEI. Creieu que el fet de tenir una SIEI, pot beneficiar a la resta d'alumnes?

Varis alumnes: Si.

M: En el sentit que, el professor de la SIEI, teniu la sensació que està exclusivament pel nen de la SIEI?

Varis alumnes: No.

A5: Si una persona té hiperactivitat, doncs un de la SIEI sabrà ajudar-lo.

A8: Ja perquè jo sempre que ve algú de la SIEI, a mi també m'ajuda, si que està més pendent de l'alumne de la SIEI, però també estan per nosaltres.

A7: I que també ajuden a les persones amb més dificultats, per exemple, hi ha persones que no entenen gaire l'idioma, i també els ajuden a ells, encara que no siguin de la SIEI.

A6: Però el que jo crec també és que s'haurien de canviar moltes coses. Per exemple, la rutina. Per molt que lo normal sigui venir i fer l'assignatura, si potser hi ha una persona de la SIEI que jo que sé, que això de fer sempre un mateix horari i seguir algu rutinari no li va bé, jo crec que s'ha de poder canviar.

A3: Jo crec que està bastant ben organitzat tot lo de les aules, jo milloraria més el tema profes i alumnes. Tot lo altre està bé.

A8: Jo crec que és tema personal, que en falta. Però en comparació amb altres escoltes, està bastant bé, perquè com ha dit ella, hi ha escoles que ni en tenen de SIEI que si hi va un noi divers a presentar-se al cole, que et diran bueno si tens problemes ves a l'Horitzó o a algun lloc així; i això no em sembla bé.

A6: Segueixen havent-hi molta gent que la majoria, per exemple a les classes, que... o sigui jo intento no pensar-ho d'aquesta manera però jo he sentit comentaris cap a les noies de la SIEI super ofensius...

M: Cert. Val l'últim punt que vull que parlem sobre els alumnes. Creieu que hi ha una actitud inclusiva?

A1: Depèn de amb qui.

A6: Minoritària.

A7: Hi ha gent que les vacil·la i les posa nervioses i això s'ha d'anar controlant.

A9: O els hi ensenya coses que no els hi hauria d'ensenyar i després clar...

A8: No accepten la diversitat persones que no.. no ho accepten i el que fan és aprofitar-se i jugar amb ells.

Varis alumnes: si.

A6: Això, aprofitar-se.

A8: Com si fossin una joguina, juguen amb elles.

A3: Però això a quart no passa.

A7: A tercer si ee

A5: A tercer si perquè hi ha vegades que alguns alumnes de la classe, aquells que els hi és igual si tenen diversitat o no, doncs per exemple els hi diuen algu que no dirien a una altra persona. Per exemple, li diuen aquest es tonto, pues li diu a l'orella i fa que la persona amb diversitat li digui a una altre persona.

A6: Però és que això no només passa amb gent de la SIEI e, perquè per exemple al pati de dalt amb gent que no és de la SIEI li feien fotos...

A9: Si, es posen amb aquelles persones diferents que els hi costa o no es relacionen tant, doncs ja els hi fan la vida impossible.

M: Potser faltaria tenir consciència de quin trastorn hi ha darrera de la persona?

A7: Si, a nosaltres ens van fer una xerrada però a primer d'eso, però ara ja...

A6: Estaria bé proposar-ho.

A7: Si, una xerrada sobre el tema i saber què els hi passa.

A9: Si, perquè hi ha alguna nena de la SIEI que tothom li diu pesada no se que, llavors segur que es sent molt sola.

A6: És que a aquesta nena no se la respecte gens.

A10: A vegades els de la SIEI per exemple, jo per mi mateix, veig que em posen en molts grups i em comencen a parlar molt. Els aviso i potser surto del grup, però hi ha gent que això ho veu com algu molt pesat perquè potser no entenen el perquè ho fan, i aleshores els hi diuen a la cara d'una manera molt ofensiva.

A2: Si.

A7: A vegades a mi no em paren de trucar fins que els hi agafes i et diuen "què fas?", però a mi em fa gràcia, els hi respon i ja està.

A4: A mi em passa que, justament em va passar ahir que, una nena de la SIEI, que em va preguntar si hi havia un examen sorpresa o no; i clar jo, estava fent altres coses i fins que no li vaig contestar que no parava d'enviar-me missatges. Me'l anava reenviant i llavors clar, al final vaig veure que tenia cent missatges d'ella.

A3: A mi em va passar amb una nena de quart, que va passar que...

A8: Ara ja no tant, però abans era penjar una foto a l'instagram i te'l començava a comentar moltes vegades i després per whatsapp.

A3: A mi un dia em va passar que em va preguntar algu del seu cumple, i no estava a casa perquè estava a Andorra i quan vaig tornar, vaig veure que m'havia insultat perquè no havia respòs.

M: Molt bé nois. Seguim amb algunes cosetes que m'agradaria parlar-ne. Creieu que un bon ambient a l'aula pot afavorir l'aprenentatge?

A6: Molt.

Varis alumnes: Si.

A10: Per mi és del que més importa.

A7: Si perquè jo a vegades veig que si per exemple, una de les nenes de la SIEI, veu que tothom està parlant, ella si no se li està a sobre, es distreu.

A6: I es posa molt nerviosa.

A5: Hi ha vegades que per exemple a mates, si no hi ha un bon ambient de treball, hi ha vegades que la classe s'atraça i no s'explica tot el que s'hauria d'explicar. O en altres classes que la gent parla molt i al final no acabem explicant res. O a castellà que l'any passat el que passava era que com que el profe ja veia que era impossible fer classe, apuntava deures i feu-los, sino els voleu fer no els feu, però aquest tema sortirà a l'examen i ja esta.

A3: Però és que jo crec una cosa, això seria més fàcil si el primer dia o segon de classe, ens diguessin: "mira aquesta persona té aquest problema, el que li passa" i ens expliquessin a nosaltres com reaccionar o que fer.

A2: Però això és complicat fer-ho a primer i a segon perquè és molt més.. punxant.

A5: Però és això, que jo.. a mi em va passar una cosa que vaig haver d'anar a parlar amb un professor i em va explicar que els problemes que tenen no els diuen per problemes personals. O sigui, perquè clar és informació personal.

A3: Però explicar-nos com reaccionar amb el seu comportament si.

M: Cert, estaria molt bé. Però creieu que és només amb els de la SIEI?

A3: No, perquè hi ha moltes classes que els pitjors i els que la lien no són pas de la SIEI.

M: Clar és que això és la diversitat també.

A4: Però per exemple, a la classe quan ens posem a parlar, hi ha molts cops que diuen "vaig a la SIEI" i marxen. I això és el que trobo malament, que alguns professors l'acompanyen i altres que diuen "sisi, adéu". A saber el que fa, potser no va a la SIEI.

A4: Jo crec que un problema molt important en l'adaptació i tractament d'aquestes persones, és que molts cops es veu el tema de diversitat com un tabú i molts cops no es vol parlar d'això, o bé es diu amb indirectes o amb paraules que és com.. bueno millor no en parlem. O sigui veig que s'intenta com esquivar i jo crec que això...

A10: Perquè no està ben enfocat, és com si fos algu negatiu i no ho és.

A4: I jo crec que això després, doncs ja des de petits ja ens ho van inculcant. No ho veig com un problema de l'escola, ni de la família, perquè pel carrer també es senten molts comentaris d'aquests.

M: Però penso que vosaltres, al haver estat en aquesta escola, teniu un factor molt maco per aprofitar, que és el tema de la SIEI. Vosaltres crec que us pot fer canviar aquest xip que dius que té la societat. Poc a poc, ho podeu anar canviant.

A1: Jo crec que tenir una aula SIEI és molt important, perquè per exemple quan estan molt nerviosos van allà i es sent com segura i còmode; és com el lloc on volen estar i estan segures i si en algun moment no es troben bé, poden anar allà i es senten millor.

A7: Però elles volen estar a la classe e per això.

M: Bé! Últim tema, que ha estat molt bé que el comentessis. Creieu que està que hi hagi una aula destinada a la SIEI? O creieu que no hi hauria de ser per evitar la temptació de marxar-hi?

A8: Està molt bé.

A6: Home ni una cosa ni l'altra.

A7: Si que està bé.

A4: Jo crec que també necessiten el seu espai.

A5: A part, no et pots posar a tractar segons quins problemes personals que poden tenir en mig de la classe. I també, l'aula SIEI, fa de zona de confort per ells.

A7: Lo únic que penso que tampoc s'ha d'abusar i deixar-los anar sempre a la SIEI, perquè han d'estar amb la seva classe.

A10: S'ha de trobar un terme mig.

A6: Jo crec que per exemple si a la SIEI hi teniu.. jo que sé que hi pintessin algu saps? Jo crec que es podria posar a la classe i així es poden sentir millor a la classe.

A8: Ja però potser es senten insegures. A la nostra classe quan es sent insegura, és quan vol marxar cap a la SIEI. Llavors això és com... sense la SIEI si es sent insegura no podria anar-hi i potser estaria hores insegura a la classe, ella en el seu racó.

M: Algú té alguna coseta que li agradaria comentar?

Varis alumnes: no.

A6: Jo crec que ja ho hem comentat tot més o menys no?

M: I tant! Perfecte nois, doncs moltíssimes gràcies un cop més.

ANNEX 4: Grup de discussió Equip SIEI.

Moderadora (M): Primer de tot, moltes gràcies per haver-vos quedat una estona més i participar en aquest grup de discussió. Com us he comentat, és pel meu treball final de màster. La idea és que com a equip de la SIEI i donat a que sou els que viviu dia a dia la inclusió de l'alumnat SIEI a l'aula ordinària, parlar, opinar i debatre sobre aquesta inclusió dins de l'aula.

Educador (E): A mi com a comentari inicial, el que primer se'm passa pel cap i no... malauradament no ens ha sorprès, és que un cop més el departament d'ensenyament, la Generalitat en general i el departament en concret; genera i confecciona una sèrie de lleis des d'un despatx, que aquest despatx cada cop està més allunyat de les aules. Això ens sap greu i això ens perjudica, i això ens afecta en el nostre dia a dia perquè clar..

Psicòloga (P): No és viable a vegades. No és viable el que diu el departament amb el que és la realitat del nostre dia a dia. I com que no és viable, no podem complir amb les consignes que diuen aquests decrets o amb aquestes lleis que comentava ell.

M: I aquest aspecte a nivell de centre com es gestiona?

P: El millor que podem. Hi ha alumnes que sí, que poden fer una bona inclusió amb l'ajuda de tots; però hi ha alumnes que no és viable que facin una inclusió. I els que fan inclusió, a vegades, segons l'assignatura que estan fent o qui l'està impartint, aquesta inclusió serà més viable o menys viable. Perquè no només depèn del nostre suport la inclusió, depèn de tot el claustre. Aleshores aquí hem de ser tots. No només els de la SIEI que s'encarreguen dels de la SIEI. O sigui, vull dir que nosaltres ens encarreguem dels de la SIEI i ajudem en la mesura que poden als altres alumnes que estan a l'aula.

M: Bé, has dit una paraula clau: claustre. A nivell de professorat, creieu que estan còmodes amb la diversitat que presenta el centre? No només SIEI, la diversitat amb tot el que avarca la paraula en si.

Vetllador (V): Jo veig que hi ha mestres que sí que inculquen inclusió, i altres mestres que el nen de la SIEI és un moble per ells.

P: És teu.

V: És teu i fes tu el que vulguis amb ell.

P: La paraula "és teu". No, no és meu. És de tots, és de l'escola el nano. No és només de la SIEI.

Educador/Vetllador (EV): Clar amb els recursos que hi ha, si tot el claustre anéssim a una, en aquest cas nosaltres tindríem moltes més facilitats. I alhora que pivotéssim, no quedaria un alumne allà sol i sense fer la feina que toca.

E: El que passa és que nosaltres, com que ja deia abans, comencem.. bueno comencem no, estem ja acostumats a que es generin aquestes lleis tant allunyades de les aules; amb lo qual ja portem uns anys i diguem que anem aprenent. Però per nosaltres, per la SIEI de l'escola, una funció més de les que té la unitat és també aquesta vessant pedagògica, i... de cara al claustre. Miro internament de... una de les nostres funcions és això, aplicar també pedagogia a la resta de professors i professores perquè entre tots tinguem doncs, en aquest sentit si que apliquem una inclusió més real. I hem de dir que hi ha hagut avenços. En els últims... aproximadament la SIEI d'aquí té uns 11 anys, 10 o 11, des de fa 10 anys en ençà hi ha hagut avenços importantíssims.

P: I de fa 4 anys amb ara també. Hi ha hagut.. poc a poc, a pas de formigueta però si que s'ha anat avançant cap a millor. Però ens queda bastant de camí per fer.

EV: Jo crec que una escola on hi ha una SIEI, tot el claustre se li hauria de fer una petita formació perquè sabessin ben bé com es funciona i com...perquè si que tothom ho sap entre cometes, però a vegades és millor dir les coses com toquen.

M: Per tant, creieu que tothom té la formació adequada per fer front a la diversitat d'alumnes que es té precisament en aquesta escola?

E: No, no. És evident que no, perquè...

P: Primera que és secundària, hi han... són especialitzats. A primària si que fan magisteri i potser tenen una branca una mica més pedagògica per poder entendre el tema de diversitat. Aquí som especialistes i com a molt hem fet un CAP o un màster, que tampoc et dóna masses eines per aplicar-les a l'aula amb una diversitat com la que tenim nosaltres.

EV: A més també és el dia a dia el que et dóna aquest coneixement, el estar amb ells, fer el vincle amb els alumnes, saber quan estar nerviós i quan l'has de treure... Per molta formació que tinguis, almenys des del meu punt de vista, fins que no et trobes allà a la feina i els coneixes, cada alumne és diferent.

P: Totalment d'acord amb ell.

M: I poder apreciar alguna sensació de desbordament davant d'aquesta diversitat?

E: Si, i també en part és pel que dèiem abans. Em sap greu sé tant crític en aquest sentit, però realment és el que jo sento. Ens fa un flac favor el departament d'ensenyament fent aquest tipus de decrets, perquè no ajuden a aquesta part pedagògica i aquesta part inclusiva real a la que estem sotmesos nosaltres cada dia. Quan ens obliguen, per decreto ley, segons quins nanos amb segons quines conductes i amb segons quines patologies; tenir-les si o si dins d'aules ordinàries o entorns ordinaris amb la pressió i l'estrès que això genera, doncs no ajuda perquè s'acaba creant climes de conflicte, climes de falta de cohesió amb la resta del grup classe i tot plegat.

Clar, nosaltres el que d'alguna manera reclamem, és que siguem capaces o siguem autònomes per poder gestionar aquests ritmes d'inclusió. Nosaltres ho diem molt sovint, la inclusió no té perquè sé sempre inclusiva, la inclusió pot ser justament exclusiva. I això és una eina més. L'exclusivitat és una eina més de les SIEI's, que ens permeten avançar cap a una inclusió.

M: I com definíeu la coordinació SIEI, és a dir, equip SIEI amb el professorat de les aules ordinàries?

P: Bueno, hi estem treballant. És el dia a dia i anar fent.

EV: Hi ha alguns que t'ho posen molt fàcil i altre que has d'anar molt d'arrere d'ells. Vull dir, hi ha gent amb la que saps que pots marxar tranquil·lament o li pots demanar el que sigui, i hi ha gent que t'ho penses dues vegades perquè saps que no funcionarà com hauria de funcionar.

M: Bé, ens centrem a nivell d'alumnat. Creieu que la inclusió es dona entre l'alumnat? Ara si que m'estic referent concretament entre alumnat de l'aula SIEI i alumnat de l'aula ordinària.

P: Jo penso que són acceptats, però inclosos no sé que dir-te. Com la paraula inclusió, cada vegada crec que millor...

V: Inclusió no, és més el respecte que els hi tenen, perquè si que els hi tenen un respecte. Però no fan feina amb ells dia a dia, a no se que es vegin obligats a fer grup amb ells. Però si fos per ells no farien treballs junts.

P: Això és una evidència el que diu, de per exemple a l'aula diuen "feu grups", és una evidència..

V: O els apretes tu una miqueta de que agafin a un de la SIEI o sempre queda el grup dels nens de la SIEI junts.

E: Però això és normal, per això estem nosaltres, la nostra feina ja forma part de forçar que hi hagi aquesta barreja per dir-ho d'alguna manera. El que passa que és normal, perquè és difícil que segons quins alumnes ordinaris acabin al cine dissabte amb segons quins alumnes amb unes dificultats molt específiques i unes característiques molt especials. Qui diu el cine, diu anar a fer una volta.

V: Només has de veure les colònies, amb els conflictes que surten pel tema habitacions.

P: Si, amb aquestes coses...

E: Però tot i així, a termes generals, jo penso que bastant bé e.

P: Acceptades... inclosos jo no ho acabo de veure de veritat.

E: Depèn del llistó on ens el posem.

M: I creieu que això els hi afecta a l'alumnat de la SIEI?

P: Em poso el llistó en quan, a l'hora de fer grups de classe, sempre queden penjats tots els de la SIEI. Queden penjadets allà sols, què fem? No hi ha ningú que tingui aquesta capacitat de dir "Ei! Vina amb nosaltres!".

E: Però és que això és molt difícil.

P: Ja, ja ho sé però per això ho dic, són acceptats.

E: Però és que a vegades posem una exigència altíssima. Si tu clar, si pretenem que alumnes de 13, 14, 15 anys; tinguin aquest marc mental inclusiu, acollidor i solidari permanentment.. clar és que és pràcticament impossible. Algú hi ha de tant en tant, que surt en alguna lleba i que és màgic i especial i que té aquest do. Però clar, si nosaltres pretenem que la majoria d'alumnes tinguin aquesta sensibilitat...Jo penso que la nostra funció està aquí. Alhora de fer grups, no dir "vinga nens feu grups". Tu participar activament en la confecció d'aquests grups i després t'estalvies aquestes coses.

P: Si si si, està clar, però que és una mostra d'evidència, m'entens?

E: Si.

P: Bàsicament e.

M: I com els pot afectar això als de la SIEI? A nivell del suport que poden percebre dels companys.

EV: Provoca que ells a la vegada es ajuntin més entre ells, i es diferenciïn més aquests dos grups. Ells es troben més còmodes entre ells, perquè no dona peu a que puguin estar amb els altres.

P: Fa que no es puguin sentir fora de...

EV: Bueno.

E: Amb lo qual això no té perquè sé dolent.

EV: No, no!

P: Bueno és el que deies, que no es dona la cohesió.

E: Hi ha cohesió entre ells perquè és entre iguals. Però és que també és normal.

EV: També és veritat que a dia d'avui, es senten més còmodes quan estan ells junys que quan estan amb els altres companys de l'aula. I això és així.

P: És el que deia abans ell, l'exclusió a vegades també és inclusió.

E: No sé, jo si per exemple me'n vaig a viure a Alemanya i conec una comunitat catalana, probablement m'hi trobi bé i en circumstància hi acudeixi perquè tinc problemes i la gent d'allà tal... pues és el mateix que els hi passa a ells, viuen en un món diferent i busquen els seus iguals per fer pinya.

M: Per acabar amb el tema alumnes. El fet d'estar a l'aula ordinària, ja no només a nivell d'habilitats socials i companys, creieu que els pot ocasionar sentiments de frustració?

tots: si, i tant.

P: A veure, a més, tampoc han d'estar en un bombolla.

V: Els hi va molt bé veure el dia a dia del món real. És veritat que els veus a la SIEI i veus un ambient i uns somriures que no els veus a l'aula, els veus diferent a l'aula.

P: Si, perquè es frustren més. I la frustració està bé, perquè la vida també és el que té.

V: Clar, no és només tot SIEI. No és tot jiji jaja.

P: Però si és cert, que no ha de ser fàcil per ells. I més de la manera que ho poden arribar a entendre o percebre, no? Potser ho magnifiquen molt més que altres alumnes.

E: És com dèiem abans, la clau està amb la gestió i l'equilibri de gestionar els dos espais.

M: Per tant, defensaríeu un espai SIEI, no ho considereu exclusió?

P: Totalment. L'aula SIEI, que diu el decret i la llei que ha de desaparèixer, si vols te'ls porto al despatx quan estiguin malament.

E: I encara que no estiguin malament, hi ha moments que estan bé però que ho necessiten.

P: la ia, també em refereixo en moments com ara, que estan fent un temari sobre les reaccions químiques que no hi ha per on agafar-ho, i estan en un altre espai fent reaccions químiques igual però d'una manera que ells ho poden entendre. No fent equacions químiques, que a vegades no les entenc ni jo.

M: Val, perfecte. Per acabar, tema famílies. Com creieu que poden percebre ells que els seus fills estiguin a una escola ordinària?

P: En primer lloc, venen... és l'EAP en principi qui els guia cap a una escola ordinària. Aleshores clar, ben bé no sé si ha sigut una elecció per part dels pares o que els ha guiat realment l'EAP i aquí teniu i això és el que hi ha; i sinó, a una escola d'educació especial. Aquesta balança que els hi deuen posar...

E: No, no, però ja no tenen la opció d'anar a l'escola d'educació especial.

P: Bueno si tu ho pagues si.

E: Bueno pagant si.

P: Jo em col·loco en el lloc de... clar depèn dels recursos de la família, però si hi ha una balança i t'estan guiant cap a l'escola, volen anar aquests quatre anys cap a l'escola ordinària.

M: I la seva màxima preocupació quina sol ser?

P: Depèn molt dels pares. Hi ha pares que inclús 100%. I hi ha pares que els seus fills volen que estiguin bé a l'escola, que vinguin contents, que estiguin contents i tranquils. I la feina mica en mica ja s'anirà fent.

E: Depèn molt, i depèn de cada nen. I també depèn, és a dir, un nano amb segons quina patologia o situació de salut, social o econòmic; tindrà unes aspiracions més o menys a la vida. Hi ha qui la seva màxima prioritat es que generem eines per la seva màxima autonomia perquè el dia de demà el nano serà gran i es farà adult i haurà de tenir una mínima autonomia. N'hi ha que diuen nono, només es conformen en crear de l'escola un espai de tranquil·litat, estabilitat i un espai de seguretat. N'hi ha que passen totalment de tot. Et trobes amb tot. Per això rèiem abans, perquè la coordinadora es troba amb situacions molt complexes i tancades.

P: Si, ens trobem amb una mica de tot. N'hi ha que es preocupen només per la feina acadèmica, n'hi ha que es preocupen perquè el nano estigui bé i vetlla molt pel seu estat emocional, i altres que passen de tot.

M: El treball emocional el considereu important entre l'alumnat de cara la inclusió?

EV: Molt, és clau.

P: És molt important que emocionalment estiguin el més equilibrats possible.

M: Perfecte. Jo per part meva, ja hauríem acabat. No sé si algú de vosaltres vol acabar de comentar alguna cosa.

P: Jo crec que podríem estar hores aquí parlant sobre la inclusió.

E: No, però un moment, comentar que: d'alguna manera el que nosaltres demanem és un punt més d'autonomia alhora de gestionar els dos espais. Perquè és des de l'experiència que hem après que la opció ordinària no sempre és la millor opció. Hi ha molt cops que el currículum ordinari, mal que ens pesi, és un currículum que també s'allunya de la realitat i també s'allunya d'aquesta realitat de necessitats tant específiques amb les que nosaltres treballem cada dia. Nosaltres estem en condicions d'aplicar itineraris molt més personalitzats i molt més específics que s'apropen a la seva realitat. I per això necessitem flexibilitat i autonomia.

M: Perfecte. Doncs bé, si us sembla bé ja ho deixariem aquí. Moltes gràcies a tots per haver-hi participat.

ANNEX 5: Qüestionari professorat Aula.

El qüestionari que es mostra a continuació, té per objectiu recaptar informació per un treball final de màster de Psicopedagogia en relació la inclusió. Donat a que es vol aconseguir una visió en el context escolar, la vostra opinió és molt rellevant. Destacar que tota informació obtinguda és completament confidencial i només serà utilitzada amb finalitats acadèmiques.

Seguidament, es mostren unes afirmacions les quals han de ser respostes per una escala de l'1 al 6, on 1 significa totalment en desacord i 6 totalment d'acord.

Edat:

Gènere:

Anys treballats com a mestre:

Anys treballats a l'escola actual:

Hores setmanals amb alumnat SIEI a l'aula (aprox):

1. Reconec la diversitat com un valor positiu

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

2. Reduir les barreres, beneficia a tot l'alumnat, no només el que presenta necessitats educatives especials.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

3. L'agrupament d'alumnat, crec que és el correcte per poder treballar de manera inclusiva.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

4. Els espais són adequats per la inclusió de tot l'alumnat.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

5. A nivell curricular, s'han hagut de realitzar canvis d'objectius per tal de promoure la inclusió.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

6. Tinc una bona coordinació amb el professorat de la SIEI.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

7. Considero que els recursos proporcionats a nivell general de cara la inclusió, són adequats i suficients.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

8. Tinc bones expectatives cap a l'alumnat de la SIEI.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

9. Intento evitar l'etiquetatge de l'alumnat de la SIEI però em resultat complicat no fer-ho.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

10. Considero que tinc la formació suficient per fer front a una aula amb diversitat.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

11. Considero que la formació és la clau per afrontar adequadament la diversitat.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

12. Davant la diversitat, he mantingut les mateixes metodologies utilitzades fins ara.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

13. Procuo que tots els alumnes, sobre tot els de la SIEI, formin part de les activitats de l'aula.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

14. Intento evitar que els alumnes de la SIEI realitzin feina a l'aula que no té a veure amb la classe que estic realitzant.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

15. M'asseguro que l'alumnat SIEI es senti còmode per realitzar preguntes si no ha entès algun aspecte.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

16. Considero que la inclusió de l'alumnat de la SIEI és el correcte dins de l'aula.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

17. La inclusió de l'alumnat de la SIEI també es dona fora del context aula (hores lliures).

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

18. Considero que realitzar més treball emocional entre els alumnes, afavoreix a la inclusió.

1 Totalment en desacord	2	3	4	5	6 Totalment d'acord
19. Potenciar l'escolta activa, l'assertivitat, l'empatia i la gestió emocional entre els alumnes, afavorirà la inclusió dels alumnes de la SIEI.					
1 Totalment en desacord	2	3	4	5	6 Totalment d'acord
20. Dins l'aula, es potencia el respecte entre companys.					
1 Totalment en desacord	2	3	4	5	6 Totalment d'acord
21. Considero que una bona convivència a l'aula afavorirà l'aprenentatge dels alumnes.					
1 Totalment en desacord	2	3	4	5	6 Totalment d'acord
22. Intento vetllar pel benestar psicològic dels alumnes, motiu pel qual intento ser un suport per ells.					
1 Totalment en desacord	2	3	4	5	6 Totalment d'acord
23. A vegades em sento desbordat/da davant la diversitat.					
1 Totalment en desacord	2	3	4	5	6 Totalment d'acord
24. Considero que l'alumnat de la SIEI és complicat que estigui totes les hores a l'aula ordinària.					
1 Totalment en desacord	2	3	4	5	6 Totalment d'acord
25. L'alumnat SIEI, aprèn més si es troba a l'aula SIEI amb el seu professorat.					
1 Totalment en desacord	2	3	4	5	6 Totalment d'acord
26. A l'alumnat SIEI li és molt beneficiós a nivell social, estar a l'aula ordinària.					
1 Totalment en desacord	2	3	4	5	6 Totalment d'acord
27. A l'alumnat SIEI li és molt beneficiós a nivell acadèmic estar a l'aula ordinària.					
1 Totalment en desacord	2	3	4	5	6 Totalment d'acord
28. Em sento més còmode si hi ha un professional de la SIEI dins l'aula.					
1 Totalment en desacord	2	3	4	5	6 Totalment d'acord
29. Considero la docència compartida com una pràctica molt útil i necessària per fer front a la diversitat.					
1 Totalment en desacord	2	3	4	5	6 Totalment d'acord

Quines variables o quins aspectes consideres que són més rellevant per potenciar la inclusió?

Consideres que tens suports per fer front a la diversitat? Quins?

Quins suports t'agradaria tenir que actualment no disposes d'ells?

Hi ha algun aspecte que vulgui comentar en relació la inclusió de l'alumnat?

ANNEX 6: Qüestionari famílies alumnat SIEI.

El qüestionari que es mostra a continuació, té per objectiu recaptar informació per un treball final de màster de Psicopedagogia en relació la inclusió. Donat a que es vol aconseguir una visió en el context escolar, la vostra opinió és molt rellevant. Destacar que tota informació obtinguda és completament confidencial i només serà utilitzada amb finalitats acadèmiques.

Seguidament, es mostren unes afirmacions les quals han de ser respostes per una escala de l'1 al 6, on 1 significa totalment en desacord i 6 totalment d'acord.

Edat:

Gènere:

Curs del seu fill/a:

Motiu pel qual vàreu triar aquesta escola:

1. Reconec la diversitat com un valor positiu

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

2. Considero que reduir les barreres, beneficia a tot l'alumnat, no només al que presenta necessitats educatives especials.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

3. Tinc una bona coordinació amb el professorat de l'escola.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

4. Estic content/a amb la feina realitzada pels tutors d'aula.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

5. Considero que l'escola promou la inclusió de tot l'alumnat de manera satisfactòria.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

6. Estic content/a que el meu fill/a pugui assistir a l'escola ordinària.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

7. Considero necessari que el meu fill/a assisteixi a l'escola amb tot tipus d'alumnes.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

8. El meu grau de satisfacció respecte el nivell d'inclusió és alt.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

9. M'agrada que el meu fill/a estigui el màxim d'hores possible amb el seu grup classe.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

10. Prefereixo que el meu fill/a faci més hores a la SIEI amb el seu professorat.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

11. Estic satisfet amb com l'equip de la SIEI es relaciona amb el meu fill/a.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

12. Com a pare/mare m'agradaria que aquesta inclusió també es doni fora del context escolar.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

13. Una bona convivència a l'aula, afavorirà l'aprenentatge dels alumnes.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

14. Considero que el meu fill/a aprofita més les classes quan no està a l'aula amb tots els companys.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

15. Al meu fill/a li és molt beneficiós a nivell social, estar a l'aula amb tots els alumnes.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

16. El meu fill/a valora molt positivament les amistats realitzades a la SIEI.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

17. El meu fill/a valora molt positivament les amistats realitzades a l'aula (fora de la SIEI).

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

18. M'agraden els valors inclusius que defensa l'escola.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

Quines variables considereu com a família que són importants per promoure la inclusió?

Hi ha qualsevol aspecte que com a família vulguin destacar?

ANNEX 7: Qüestionari famílies alumnat ordinari.

El qüestionari que es mostra a continuació, té per objectiu recaptar informació per un treball final de màster de Psicopedagogia en relació la inclusió. Donat a que es vol aconseguir una visió en el context escolar, la vostra opinió és molt rellevant. Destacar que tota informació obtinguda és completament confidencial i només serà utilitzada amb finalitats acadèmiques.

Seguidament, es mostren unes afirmacions les quals han de ser respostes per una escala de l'1 al 6, on 1 significa totalment en desacord i 6 totalment d'acord.

Edat:

Gènere:

Curs del seu fill/a:

Motiu pel qual vàreu triar aquesta escola:

1. Reconec la diversitat com un valor positiu

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

2. Et sembla que reduir les barreres (estructural o d'aprenentatge), beneficia a tot l'alumnat, no només el que presenta necessitats educatives especials?

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

3. Considero que és responsabilitat de tot el sistema educatiu procurar un bon nivell inclusiu a l'escola.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

4. Tinc una bona coordinació amb el professorat de l'escola.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

5. Estic content/a amb la feina realitzada pels tutors d'aula.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

6. Considero que l'escola promou la inclusió i atenció de tot l'alumnat de manera

satisfactòria.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

7. Intento evitar (com a mare/pare) l'etiquetatge de l'alumnat amb Necessitats Educatives Especials.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

8. Considero necessari que el meu fill/a assisteixi a l'escola amb tot tipus d'alumnes.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

9. El meu grau de satisfacció amb la inclusió és alt.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

10. Com a mare/pare intento transmetre al meu fill/a que la inclusió és necessària i molt enriquidora.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

11. Considero que la inclusió de tot l'alumnat es limita al context escolar.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

12. Considero que el treball emocional a l'escola és molt important.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

13. Una bona convivència a l'aula, afavorirà a l'aprenentatge dels alumnes.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

14. M'agraden els valors inclusius que defensa l'escola.

1 Totalment en desacord 2 3 4 5 6 Totalment d'acord

Quines variables considereu com a família que són importants per promoure la inclusió?

Hi ha qualsevol aspecte que com a família vulguin destacar?

ANNEX 8: Entrevista Psicòloga i coordinadora SIEI.

Entrevista inicial:

1. Considera que l'escola és inclusiva? Per què?
2. L'escola, té barreres que puguin dificultar la inclusió? Quines? Es realitza alguna acció per trencar-les?
3. Es disposen dels recursos suficients per fer front a la inclusió? Són adequats?
4. Quins aspectes organitzatius del centre destacaria que potencien la inclusió? (horaris, agrupaments, espais, reunions, etc).
5. Per contra, quins aspectes organitzatius del centre considera que es podrien millorar?
6. Com entén la diversitat el claustre? Creu que ho fan d'una manera positiva?
7. Creu que el professorat es sent còmode davant tanta diversitat?
8. Partint de la base que és necessària la coordinació entre el professorat d'aula i el professorat de la SIEI, com definiria aquesta coordinació?
9. Considera que el professorat té expectatives vers l'alumnat de la SIEI (ja siguin positives o negatives)? Quines?
10. Creu que pot haver-hi professorat que etiqueti aquest alumnat?
11. Creu que pot aparèixer certa evitació cap a tenir alumnat SIEI a l'aula?
12. Considera que el claustre té la formació suficient per afrontar amb èxit la diversitat a l'aula?
13. La metodologia utilitzada a l'aula ordinària, creu que és l'adequada pels alumnes de la SIEI?
14. Considera que alguns professors es poden arribar a sentir desbordats davant la inclusió?
15. La docència compartida és un bon recurs davant la diversitat?
16. Caldria fomentar el treball de la intel·ligència i gestió emocional entre els alumnes per potenciar la inclusió?
17. Els alumnes de la SIEI, comprenen bé aquells continguts que treballen a l'aula ordinària? O requereixen d'un suport extra per tal d'adquirir aquell aprenentatge? (com per exemple repassar-ho amb els professionals de la SIEI).
18. Hi ha una actitud inclusiva entre els alumnes?
19. Aquesta actitud inclusiva, és extensiva fora del context aula?
20. Les relacions socials dels alumnes de la SIEI dins de l'escola, les considera bones?
21. Com reaccionen davant el suport social entre iguals i les amistats?
22. Perquè creu que hi ha alumnes de la SIEI que no els agrada estar a l'aula ordinària?
23. I contràriament, aquells que només volen estar a l'aula, perquè creu que és?
24. L'objectiu, és mantenir l'alumne a l'aula ordinària?
25. En quins casos es pot permetre que un alumne estiguis més hores a l'aula SIEI?
26. Hi ha una bona coordinació amb la família?
27. Com viuen els pares que el seu fill/a estigui a l'aula ordinària?
28. Creu que en l'alumnat d'una SIEI és més important reforçar el suports personals, familiars, escolars i comunitaris per promoure el seu benestar psicològic?

29. Quina importància hi tenen els adults de referència?
30. Hi ha unes variables que tenen una afectació directa al benestar subjectiu i a la implicació escolar. Com creus que poden afectar a l'alumnat SIEI:
- Suport familiar.
 - Suport entre iguals.
 - Suport del professorat.
 - Autoconcepte.
 - Resiliència alumnat.
31. Finalment, l'adolescència és una etapa clau per la construcció de la identitat i l'autoconcepte. Aquestes dues variables, com es treballen amb l'alumnat de la SIEI?

Transcripció de l'entrevista:

Entrevistadora (E): Bon dia, primer de tot moltes gràcies per dedicar-me aquesta estona. Com t'he comentat, tota la informació que surti d'aquesta entrevista és totalment anònima i té una finalitat purament acadèmica. Et fa res que enregistri l'entrevista per facilitar-me el posterior anàlisi?

Psicòloga (P): Que va, endavant, cap problema.

E: Doncs comencem. Consideres que l'escola és inclusiva?

P: Sí, bastant.

E: Per què?

P: Perquè, per començar tenim molta diversitat, des de les aules fins a tenir una SIEI. Això ja vol dir que és una escola que comprèn que hi ha d'haver-hi inclusió. Llavors, el terme inclusió és bastant... mmm no sé com dir-tho.. efímer. Segons com t'ho miris, depèn del claustre si que hi ha inclusió i depèn de quin professorat, costa més que faci inclusió. Però el camí és anar cap a la inclusió. En general, la filosofia per part de direcció si que és una escola inclusiva o ha d'arribar a ser una escola inclusiva.

E: Creus que l'escola té alguna barrera que pugui dificultar la inclusió? Quines diria?

P: No, en aquest sentit no. A nivell de teoria no, però la pràctica n'és una altra.

E: Es disposen dels suficients recursos per fer front a la inclusió?

P: Falten recursos. Si segons la teoria del departament és la inclusió intensiva i que aquests alumnes han de tenir un recurs i un suport sempre a l'aula, això no és la realitat, de cap manera. Llavors sota el meu punt de vista, si que falten recursos, ara bé, si s'entén la inclusió com que aquests nanos poden estar sols a l'aula amb un professor de matèria, i que aquest professor es faci càrrec de tots els alumnes inclús els de diversitat i de SIEI, i poden estar sols sense suport;

aleshores si. Però com que es parta d'un suport intensiu per a l'escolarització inclusiva, no sé fins quin punt es pot agafar aquestes sigles de SIEI.

E: I respecte als recursos que es tenen, creus que són adequats.

P: Els recursos si, perquè són força efectius i fem el que podem: tant els humans com a nivell de suport de material acadèmic. Però bueno, mai és suficient.

E: Quins aspectes organitzatius del centre. Destacaries que ajuden a potenciar la inclusió? És a dir, a nivell d'horaris, d'agrupaments, d'espais, etc.

P: Val. En primer lloc per tractar a tota la diversitat està molt bé que l'escola tingui una SIEI, perquè els recursos que hi ha a nivell humà de la SIEI es fan servir també per poder abarcar els PI's que trobem a les aules; cosa que va molt bé. Després a nivell d'infraestructura, està molt bé perquè es puguin fer desdoblaments flexibles de grups de matemàtiques, d'anglès, ... això va molt bé perquè si són 4 grups de mates i 4 grups d'anglès, vol dir que inclouen dins d'un grup d'aula ordinària o d'aula mare, als nens de la SIEI, els nens de diversitat que normalment van al grup 4 i als nens que no tenen PI però els hi costa la matèria. Llavors això ajuda a fomentar l'autoestima de l'alumne i a que no hagi d'anar atrapat en la matèria. Per tant, considero que si, a nivell organitzatiu està bé.

E: Per contra, quins aspectes organitzatius del centre consideres que es podrien millorar?

P: Ostres... mmm... a nivell... a vegades costa molt organitzar, no sé si et servirà aquesta resposta, els horaris.

E: Si si, és això, quan parlo a nivell organitzatiu em refereixo a aquest tipus d'aspectes.

P: Els horaris costen molt d'organitzar perquè tapes un forat, però es destapa l'altre. Sempre has d'estar mirant, i quan som només dos efectius els has de flexibilitzar tant que a vegades no arribes a tot, per això costa d'organitzar a principi de curs. I sobretot que són horaris que van canviant. Perquè la diversitat, va canviant. Els alumnes són els mateixos però potser aquell alumne en aquell moment té unes necessitats que el segon trimestre no tindrà. Aleshores tornes a canviar l'horari un altre cop, perquè es fan en funció les necessitats dels alumnes.

E: Bé, ara ens centrem més a nivell de professorat. Com creus que el claustre entén la diversitat? És a dir, creus que ho entenen des d'un punt de vista positiu i enriquidor?

P: Jo penso que el claustre en general, hi ha una divisió: hi ha gent que ho veu en clau positiva i hi ha gent que no ho veu en clau positiva i els hi costa molt. Però és un aspecte que s'està treballant, des del primer dia. Si fa 4 anys que són a l'escola, fa 4 anys que s'està treballant. I si que et puc dir que s'ha anat millorant, però és molt a poc a poc. Si que veus canvis en el claustre, però no són els suficients perquè la frase de "aquests nens són teus", no, igual que els de l'aula ordinària considero que són meus i els ajudo si puc; tu també pots ajudar amb els són meus entre cometes. Tots els alumnes són de l'escola, per tant són de tot els professors i de tot el claustre.

E: Creus que es senten còmodes davant tanta diversitat? No només faig referència a alumnes de la SIEI, sinó a tota la diversitat que tenim a l'escola.

P: Si si, jo parlo d'inclusió, parlo de tots els que tenen algun PI o alguna dificultat. Hi ha professors que no es senten còmodes. Si no hi ha el suport, entren en pànic de i ara que faig? Què els hi faig fer? Doncs escola, si convé improvisa. I n'hi ha que si, que super bé. Però d'altres no.

E: Aleshores, partint de la base que és necessària la coordinació entre el professorat d'aula i el professorat de la SIEI, com creus que és aquesta coordinació a l'escola?

P: Que ha millorat, jo seguiré dient això, però necessitem més. Potser més coordinació. Tot i que estic contenta, que si no som nosaltres, són ells que venen a preguntar. Per exemple: creus que aquest material és adequat per aquest alumne? I tu el revises i els hi dius si si o si no. En aquest aspecte molt bé. Hi ha aspectes que han millorat molt. Abans les circulars d'excursions els hi donaven al coordinador de la SIEI. Ara no, ara si tenen l'alumne allà, saben que han de donar-li a l'alumne.

E: Bé. Creus que el professorat té expectatives cers l'alumnat de la SIEI?

P: Si, a nivell no tant acadèmic, perquè si es llegeixen els PI i saben quin tipus de dictamen tenen, ja saben que a nivell acadèmic es farà el que es pugui. Però a nivell més emocional, de que puguin créixer, que puguin ser més autònoms.. aquest nivell si que hi ha expectatives i són bones. En comptes de treballar a nivell mecànic, que s'hi treballa molt a vegades; es treballi més a nivell de sentit comú. De veure que un pas molt petit per ells, és un pas molt gran per quan acabin 4rt d'ESO i surtin de l'escola i s'hagin d'afrontar a la vida i als problemes que es poden anar trobant.

E: I a nivell d'etiquetatge de l'alumnat, creus que es dona entre el professorat?

P: Si perquè són alumnes de la USEE, ja no de la SIEI, sinó de la USEE.

E: I en conseqüència, creus que pot aparèixer certa evitació a tenir alumnes amb diversitat a l'aula?

P: Si apareix evitació....clar això quan ha tocat fer guàrdies de la SIEI i aquestes coses, els mateixos que treballem dins de la SIEI ho posem fàcil. En comptes de posar la guàrdia si toca en l'alumne més conductual, ho canviem. El que està amb alumnes més fàcils a nivell conductua, allà és on anirà el professor de guàrdia, aleshores és com una alliberació també. Perquè entenc que un alumne més conductual i conflictiu, si no el coneixes és més complicat i pot crear més angoixa. Per tant, nosaltres ho posem més fàcil per tal de que aquesta inclusió pues... vagi a més.

E: Consideres que el claustre té la suficient formació per fer front a tota la diversitat que hi ha a l'escola?

P: Falta formació, però formació per part de tot el claustre i m'incloc a mi mateixa. Que sóc de la SIEI i a mi m'agradaria anar-me formant més. Però clar, per afrontar l'aula faltaria un "paset" més. Alguna formació o una xerrada, no té perquè sé una formació, una xerrada de com gestionar

determinats alumnes. Algunes destreses o claus més per poder afrontar-ho, estaria bé. Tot i que desconec si s'han realitzat algunes anteriorment.

E: I les metodologies que s'utilitzen a les aules ordinàries, creus que són les adequades per tal d'incloure l'alumnat SIEI?

P: El que passa que cada maestrillo tiene su librillo i això no és primària. A primària els mestres solen anar més en la mateixa línia, clar, almenys el que he viscut jo. A secundària és diferent, el de llengües ho fa d'una manera, el de matemàtiques ho farà d'una altra i clar... depèn del professor si que ho fa per tota la classe i depèn d'un altre professor no ho fa per tota la classe, no contarà amb aquests alumnes que tenen un PI.

E: Consideres que pot haver-hi algun professor que es pugui sentir desbordat davant la inclusió i la diversitat?

P: I tant. I s'han viscut històries de professors que estaven desbordats. Ara j'ano tant, o potser no m'arriba a mi. Però hi ha hagut moments que si no hi ha el suport físic i humà del vetllador, educador, psicòleg o psicopedagog dins de l'aula, hi ha una certa tendència a dir "és que no puc més amb aquest alumne". Però com els hi pot passar amb alumnes de l'aula ordinària de que rebenten aquella classe i ja no saps què fer. Jo ho veig més ampli i no tant centrat en nens de la SIEI, perquè hi ha nens de la SIEI que es porten super bé a l'aula i en canvi altre d'ordinaris que et poden rebentar una classe. Aleshores crec que és més general, no perquè siguin SIEI.

E: Perfecte. La docència compartida, creus que és un bon recurs davant la diversitat?

P: Sí, compartida a que et refereixes?

E: A que les classes s'organitzin de manera que sempre hi hagi dos professors. En la línia en què aquí s'estan treballant els projectes.

P: Jo penso que és la línia, tal i com estem anant ara a l'escola, que és una escola amb diversitat i n'hi ha bastanta, és molt bo que hi hagin dos professors. No per res, sinó perquè els que estem de suport també ajudem als altres. No és només "ui jo els de la SIEI", no, tothom que aixeca la mà se l'ajuda i crec que és algu molt bo que hi hagin dos professors dins de l'aula: un que guia i explica i l'altre que fa el suport del que s'ha anat explicant, per si algú es perd, per si algú no ha obert el dia que l'obri pel tema que toca. Jo crec que és molt bo i hauria de ser així si es tracta d'escoles gran perquè clar hi ha molts alumnes i no són classes homogènies, són heterogènies totalment.

E: Bé ara ja ens centrem més a nivell d'alumnat. Creus que caldria fomentar, tot i que aquí es fa un optativa d'intel·ligència emocional, però ho consideres com una eina important per potenciar aquesta inclusió dins de l'alumnat? El fet de treballar la intel·ligència i gestió emocional, l'empatia, etc.

P: És molt necessari, a dia d'avui és molt necessari. Perquè són adolescents i encara no han acabat de fer un creixement personal i hi ha moltes coses que no saben gestionar, i els pot ajudar a poder fer-ho; o de veure quines emocions t'estan passant. Hi ha nanos que no saben quina emoció tenen en aquells moments, doncs saber-la detectar. És important que la facin.

E: Aleshores, els alumnes de la SIEI, els continguts que es donen a l'aula, creus que els adquireixen i processen adequadament; o bé que poden necessitar un suport extra per tal d'afavorir la seva comprensió? Com per exemple, una persona dins de l'aula amb ells/es o bé repassar-ho després a la SIEI.

P: Necessiten un suport extra, perquè a part del que puguin estar donant com a matèria, ha de ser adaptat no, el següent: adaptadíssim. Perquè clar, una química de 3r d'ESO, es inviable moltes vegades. Aleshores et centres en simplificar-ho tot, i si és necessari anar a la SIEI i acabar de rematar el que no han processat, i a vegades ni ho processen perquè tenen un sostre cognitiu que se'ns diu. Llavors bueno, si processen i encara que es quedin amb una simple idea com que una reacció química és un plàtan que es podreix... simplifiques, al màxim.

E: Vale. Creus que hi ha una actitud inclusiva entre els alumnes.

P: Si, cada vegada més.

E: Aquesta actitud inclusiva, creus que...

P: A veure a veure, un moment. Inclusiva...

E: No vull dir integradora, vull dir que hi hagi un pas més enllà de que no només siguin acceptats.

P: Són acceptats.. però inclosos, estamos en ello. No els trucaran per anar el cap de setmana a fer un berenar.

E: Però consideres que s'ha millorat?

P: S'ha millorat. Si. Avui per exemple, mira tal alumne ha de fer un treball amb nosaltres; i t'ho expliquen: "li enviarem un whatsapp per quedar a casa meva". Doncs a mi això em sembla molt bé, perquè vol dir que ja hi ha una part inclosa; està fent el treball amb vosaltres i encara que sigui donar-vos els escuradents, ja voleu que vingui. És un passet, però és un pas molt gran- i és cap a on hem d'anar. A part de ser acceptats, que ja ho són; incloure'ls ni que sigui un 5%.

E: Bé, ja m'has respòs a la següent pregunta: creus que és extensiva fora del context aula aquesta inclusió?

P: Poques vegades, però bueno, ahí estamos.

E: Vale. Consideres que les relacions socials que es donen entre els alumnes de l'aula ordinària i els de la SIEI a dins l'escola són bones?

P: Són de respecte. Si els de la SIEI, tracten amb respecte als alumnes, és recíproc. Si no hi ha un respecte per part dels de la SIEI, pels altres tampoc. Són nens, són adolescents i escolta... és algu com molt humà, jo et respecto si em respectes però si tu no em respectes... I de totes maneres, encara que algun de la SIEI falti el respecte, l'altre ho entén i ho racionalitza, però a vegades clar, tothom té un límit.

E: Clar. Com creus que l'alumnat de la SIEI reaccionen o perceben les relacions entre iguals? És a dir, què pot ser més beneficiós: el suport rebut per propis alumnes o bé pel professorat?

P: Jo crec que si és dels dos, tant dels alumnes com del professorat, és ideal. I ho reben bé i ho necessiten.

E: I l'ajuda entre iguals, la toleren bé?

P: Força bé, n'hi ha uns que més i n'hi ha uns que menys.

E: Bé, ara ens centrem amb més exclusivitat als alumnes de la SIEI. Perquè creus que hi ha alumnes que no els agrada anar o estar a l'aula ordinària?

P: Jo crec que és bàsicament un tema de frustració. Bàsicament. I de falta de seguretat sobretot. És que tot va lligat, i per això no els hi agrada. I perquè els hi costa a vegades si són classes d'aquestes magistrals d'aquestes que dic jo, de fa anys... són nanos que no poden estar sentats a la cadira escoltant sense moure's.

E: I per contra, aquells que els hi agrada tant anar a l'aula ordinària, perquè creus que és?

P: perquè les relacions socials els hi agrada. I normalitzar entre cometes, ja sé que és molt lleig dir això, però és el que més els hi agrada, estar amb els seus.

E: L'objectiu final, seria mantenir l'alumne dins l'aula ordinària?

P: Jo crec que... bueno si les mateixes paraules ho diuen.

E: Però clar, fins quin punt...

P: Però jo crec que si que hi ha alumnes que és factible, però hi ha altres que no és factible. O sigui la realitat de les aules és una altra i no és factible a vegades que un alumne de la SIEI estiguis totes les hores lectives a dins de l'aula escoltant al professor. A més hi ha hores que no podrà tenir un suport segurament. Depèn del tipus d'alumnes si, però no tots.

E: Per tant, creus que pel seu aprenentatge pot ser beneficiós estar unes hores fora de l'aula?

P: Molt beneficiós. Igual que hi ha alumnes que necessiten anar a fer un reforç de català i se'ls treu de l'aula, ells també ho necessiten. Llavors... bueno, això que desaparegui l'aula SIEI, segons el departament, no és factible.

E: En quins casos es permet que un alumne estigui més hores a l'aula SIEI que a l'aula ordinària?

P: En els casos que el nano té aquesta necessitat d'anar a l'aula SIEI per desconnectar, perquè ja no pot treballar més, perquè ha arribat al seu límit de treball, es cansa, és disruptiu a l'aula. Quan ja no li interessa la història, comença a ser disruptiu, i molt, pot arribar-ho a ser moltíssim, tant pel professor com pels companys. Llavors aquest nano ha de sortir de l'aula i anar al seu espai de confort i tranquil·litat que és la SIEI. En aquest espai, si, s'hi pot treballar; però també és un ambient més distès. I això vol dir que ell, té aquest escape. És una via d'escape realment.

E: Creus que hi ha una bona coordinació amb la família?

P: Sota el meu punt de vista sí. Tenen el correu pel que necessitin, ens poden trucar, qualsevol cosa estem aquí; aleshores jo crec que si hi ha una bona coordinació, a pesar de que a ells no els hi pugui semblar. Però sota el punt de vista de l'escola jo estic molt segura que hi ha bona coordinació amb la família, que es fan trucades, es veu a les famílies almenys un o dos cop per trimestre, es fa trucades les que siguin necessàries.. vull dir que es fa...

E: Com creus que viuen les famílies, que els seus fills/es estiguin en una aula ordinària?

P: Jo crec que ho veuen com algu molt positiu, perquè com que figura que tenen un etiqueta els seus nens; ostres que estiguin en una escola ordinària, que puguin anar a la classe amb tots els altres, jo crec que és algu molt positiu. Ara bé, a nivell acadèmic, a vegades hi ha com cops de paret de dir "ostres, de veritat que no podrà arribar a més?". I sap molt de greu però és així, però clar, tenen nivells de.. no és de primària, sinó vull dir que tenen els continguts que tenen i assoleixen el que assoleixen. I aquí és on de vegades se'ls ha d'explicar més bé.

E: I creus que per les famílies l'existència de la SIEI pot ser un alleujament, en el sentit de dir "mira el meu fill pot seguir a l'escola ordinària" o altres ho poden veure com a quelcom negatiu?

P: Si la família accepta que el seu fill té el dictamen que té, jo crec que és un alleujament de dir, bueno, ostres si ell està tranquil totes les hores que ha d'estar a l'escola i té aquesta via d'escape; jo crec que ho veuen a nivell positiu. Ara bé, si no s'accepta que el teu fill té unes necessites educatives especials i diferents als altres, ho veus malament que vagi a la SIEI, és com "ja està, té l'etiqueta perquè està allà".

E: Ara, l'últim bloc de l'entrevista, va orientat al benestar psicològic dels alumnes de la SIEI . Aleshores, dins de tots els suports que pot tenir un alumne, a nivell personal, familiar, escolar i comunitari; quin destacaries com a més rellevant pel seu benestar psicològic?

P: El familiar, sens dubte. Una família estable i sense incidències, per dir-ho d'alguna manera, és bàsic. És molt bàsic i super important. Després ve tot lo altre, per mi són com un més a més que òbviament ajudem, i l'escola és un pilar molt important perquè hi passen moltes hores i és important que quan vinguin es sentint bé, estiguin segurs, tranquils, vulguin treballar, etc. Però la família és el pilar bàsic, perquè aquell alumne pugui venir a l'escola bé.

E: Quina importància hi tenen els adults de referència?

P: Tota. Si són a nivell dels tutors legals tipus pare i mare, tota. És que des de ben petits que són el seu referent com a persones, llavors clar és molt important que tinguin aquesta tranquil·litat, que els donin estabilitat, molt d'amor sobretot, molta comprensió, molta empatia.

E: Perfecte. Ara et comentaré unes variables que tenen una afectació directe amb el benestar subjectiu i la implicació escolar dels alumnes. El que m'hauries de comentar, és com creus que poden afectar aquestes variables a l'alumnat SIEI.

P: D'acord.

E: La primera és el suport familiar, però ja l'hem respòs. Per tant, la següent és el suport entre iguals.

P: T'haig de posar una puntuació?

E: No, simplement explicar què opines d'aquestes variables.

P: Que és força important perquè es sentint acceptats i inclosos.

E: El suport del professorat.

P: També, han de sentir-se amb la seguretat de que el professor d'aula.. és a dir, han de tenir la confiança de que quan no hi hagi el professorat de la SIEI, puguin preguntar al professorat de l'aula.

E: I creus que es dóna?

P: Bueno en alguns casos si, que tinguin un referent adult i sigui qualsevol professor.

E: Creus que tendeixen més a recórrer al professorat de la SIEI?

P: Si. Si hi ha el de la SIEI, aniran al de la SIEI, és el que tenen més com un referent.

E: El següent és l'autoconcepte.

P: Ostres, els pot arribar a afectar molt. Perquè depèn de com es vegin a ells mateixos, pot fer que puguin fer més inclusió o menys. Pot fer que es facin més entre els iguals o menys. Pot ser que es facin més amb els de la SIEI perquè es veuen com més iguals que no pas amb els altres. Aleshores és molt important i més a l'adolescència, perquè potser a la infància no hi ha tantes desigualtats o bé no es veuen tant. En canvi a l'adolescència ja si que es veuen més.

E: I creus que en funció el trastorn, l'autoconcepte es pot veure més o menys afectat?

P: I tant, si. No és el mateix un DIM que un trastorn de conducta negativista desafiant per exemple. És diferent. A més, un pot tenir més consciència que l'altra.

E: I l'últim, la resiliència que presenten.

P: Uff, crec que la resiliència depèn molt del suport que tingui familiar. Saber adaptar-se i tirar endavant, depèn molt del que visquin a casa.

E: Bé, aleshores l'adolescència, ho has comentat anteriorment, és una etapa clau per la construcció de la identitat i l'autoconcepte. Aquest procés de construcció de la identitat, com creus que es dona en un alumne de la SIEI?

P: Es dona, potser el de la SIEI depèn de com és més lent, perquè a vegades són més immadurs; però si que es dona clar, les hormones allà estan, a nivell biològic es dona seguríssim. El que passa que potser en segons quin tipus d'alumnat, van més lent, la maduració és més lenta. Però en general si que dona.

E: I creus que el fet de tenir consciència de que tenen un trastorn i de que poden veure's diferents respecte els altres, pot afectar a aquesta construcció de la identitat?

P: Els pot afectar a nivell del dia de demà ser més insegurs, la frustració és la clau, es frustren amb molta més facilitat que un altre, no solen tenir aquesta autoconfiança i seguretat com per dir "estic aquí i faig això". És tot una mica més lent.

E: Perfecte. Doncs jo per part meva ja he acabat. Moltíssimes gràcies.

P: Perfecte, a tu.

ANNEX 9: Entrevista directora gerent del centre.

- Edat: 51
- Gènere: dona
- Anys treballats com a mestre: 29
- Anys treballats a l'Escola: 29 (Primer Col·legi Lestonnac després Escola Pia)
- Anys a la direcció de l'Escola: 8 com a directora pedagògica d'infantil i Primària. Aquest és el segon curs com a directora gerent.

1. Què significa per a vostè, que una escola és inclusiva?

Una escola per a tothom.

2. Considera aquesta escola inclusiva?

Considero que és una escola que pensa que la inclusió aporta un valor afegit. Per ser una escola inclusiva tal i com jo l'entenc, encara ens falta recorregut, però anem en camí.

3. Quina ha sigut l'evolució de la inclusió a l'escola?

Deu fer uns 18 anys que van arribar els primers alumnes estrangers al centre de primària. L'escola no tenia tradició de treball amb alumnat divers (haviem tingut alumnes amb discapacitat intel·lectual però de forma excepcional). La seva arribada va ser ràpida, les aules tenien cada vegada més, alumnat que comprenia l'idioma i això creava moltíssima ansietat als docents. Llavors vam proposar els agrupaments flexibles a les àrees

instrumentals i vam començar a introduir professorat de suport a l'escola. A mesura que el professorat va anar perdent la por, vam ser capaços de començar a canviar la metodologia. Vam eliminar primer un llibre, després un altre... i així poc a poc vam anar personalitzant l'aprenentatge cada vegada més. Llavors els mateixos docents van veure que podíem anar reduint les hores d'agrupaments flexibles. El curs 2015-2016 l'escola de primària estava preparada per pilotar el SUMMEM.

Tot aquest procés ara s'està vivint a secundària.

4. Com creu que es viu la diversitat a l'escola?

A l'etapa d'infantil i primària després de tot això ens proposen el curs passat tenir una SIEI. Des de direcció vam fer la consulta al professorat. Teníem clar que si ells la volien la tindríem, però que si no se sentien preparats diríem que no. Tothom hi va estar d'acord. Penso que primària ha evolucionat molt en aquest aspecte de forma progressiva i ara la diversitat la vivim entre tots.

El procés a secundària ha anat una mica a l'inversa i està costant d'encaixar totes les peces. Va arribar la SIEI quan encara no s'havia fet procés. Hi havia professorat que pensava que aquesta tipologia d'alumnat no estava en el lloc més adient, sobretot quan van arribar un seguit d'alumnes amb trastorn de la conducta greu. Això va agreujar la mirada, tenien por.

A la secundària ha arribat el SUMMEM i el claustre hi està entrant amb força il·lusió però ho viuen com un canvi massa ràpid (els hi faltava fer més passos previs).

5. Què comporta per l'escola atendre a la diversitat?

Al principi moltíssima feina perquè tot es tracta com una excepció. En comptes d'utilitzar mesures universals per a tots i totes es fan adaptacions a la mida de cada alumne. Hem de canviar la nostra mirada i la nostra manera de fer.

6. Quins suports necessita l'escola per ser inclusiva?

Una escola necessita evidentment un equip humà que cregui que una etapa obligatòria és per tothom i que la nostra feina és atendre als nostres alumnes, a tots els nostres alumnes.

7. En quin moment es replanteja tenir una SIEI a l'escola?

No se que vol dir es replanteja...

8. Com va ser la seva implementació? (a nivell de claustre i recursos).

La SIEI de secundària es va acceptar a l'inici de tot el canvi de paradigma de la inclusió a les escoles. El de primària ja l'he explicat.

9. A nivell organitzatiu (horaris, espais, suports, etc), com es gestiona i es dóna resposta a la diversitat?

Hi ha un equip psico a cada etapa. A Infantil i Primària la psicopedagoga es reuneix amb direcció per:

- *Distribuir grups amb els tutors (A, B, C)*
- *Supeervisió de la distribució d'alumnat en els agrupaments flexibles o en els grups de suport (quin professorat és el més adequat per a cada grup)*
- *Distribució d'hores de vetllador.*
- *Distribució professionals i configuració horari SIEI (ha estat el primer any i ha anat una mica independent, l'any que ve hi ha d'haver una mirada més global)*

A secundària la distribució està més separada entre el departament psico i la SIEI. Hi ha contactes establerts però no hi ha una única mirada. La SIEI té un funcionament propi.

10. Centrant-nos en els alumnes amb Necessitats Educatives Especials, considera que estan satisfactòriament inclosos dins del seu grup classe? Per què?

A nivell emocional són alumnes acollits, apreciats i tinguts en compte. Sovint però i atenant a la seva condició ells i elles tenen moments en que els agrada estar junts.

11. Centrant-nos estrictament amb la SIEI, considera que és un grup inclòs en el seu grup classe?

Tenint en compte que les necessitats d'uns i altres no sempre coincideixen podem dir que estan inclosos fins el punt que necessiten.

12. És necessari tenir una aula pròpiament de la SIEI? O creu que això és etiquetar l'alumnat i facilitar la seva exclusió de l'aula?

Hi ha diferents opinions al respecte. Com a mare d'un noi amb discapacitat, he pogut comprovar que ells i elles estan bé junts. Els agrada triar els seus amics com a tothom, i se senten bé amb els seus pel que fa referència a la seva vida social.

13. Pel que fa al professorat, com els veu davant aquesta diversitat?

A vegades veig alguna actitud paternalista, a vegades veig que no saben com situar-se. I llavors prefereixen interaccional poc... hi ha de tot.

14. Creu que es senten còmodes amb tanta diversitat d'alumnes?

No podem oblidar que el professorat ha rebut una formació com alumnes i com a docents que no tenia res a veure amb el que se'ls demana actualment, sobretot al professorat de secundària. Ells eren professora d'una matèria i ara se'ls demana que sobretot siguin

educadors.. Han canviat les regles del joc a mitja partida i encara que la voluntat sigui boníssima això porta un temps.

15. Creu que algun professional de l'escola pot caure en l'etiquetatge i prejudicis davant aquests alumnes?

Penso que no. Més aviat les actituds paternalistes i el no saber situar-te davant el que és diferent.

16. El professorat s'ha tingut que formar per fer front a la gran diversitat d'alumnat? O amb el suport dels professionals de la SIEI i departament d'orientació ja ha sigut suficient?

Mai és suficient. Cada cas, cada alumne és diferent. Mai en saps prou.

17. Considera que hi ha bona coordinació entre professorat d'aula i el de la SIEI?

A vegades s'han de clarificar les funcions. A vegades el professorat d'aula dona massa protagonisme al professorat SIEI. Això ho fa el desconeixement.

18. L'evolució cap al projecte SUMMEM, cobreix les necessitats de tots els alumnes? Era aquest el seu objectiu inicial?

Cobreix molt millor les necessitats de l'alumnat que la metodologia més tradicional basada en llibres. Res és perfecte però el SUMMEM ben implementat s'hi acostava.

19. S'han tingut que fer canvis metodològics i/o de continguts al incorporar alumnat amb necessitats educatives especials a l'aula ordinària?

Canvis metodològics sí. Per sort Sí. Tots els alumnes són diferents i abans es feia classe per un alumnat homogeni inexistent.

20. Creu que hi ha professorat que es pot sentir desbordat davant la varietat d'alumnat?

Si. Quanta més resistència hi hagi ha abandonar metodologies tradicionals més difícil és.

21. Pel que fa als alumnes de la SIEI, com creu que viuen ells la inclusió a l'aula ordinària? Per mi la inclusió real ve quan l'alumnat creix junt des de petit. Encara s'han de millorar procediments des de l'administració. Ells noten ràpidament si hi ha rebuig o s'hi es senten a gust. Exactament com tothom

22. La inclusió es limita al context aula? S'estén a les hores lliures aquesta inclusió?

No es pot forçar. S'ha de deixar que naturalment es creïn els vincles que tothom necessita. És important que l'alumnat amb discapacitat sigui suficientment nombrós i d'edats similars perquè ells també puguin triar els seus amics, no els seus companys, sinó els seus amics.

23. Creu que l'escola pot influir a que es doni inclusió fora del context escolar?

Es l'únic camí per millorar el món. Per fer-lo més amable.

24. Què opina sobre la docència compartida com un recurs per fer front a la diversitat?

Excel·lent. Seria la manera.

25. Quines accions recalcaria com a molt positives de les que s'estan realitzant a l'escola cap a la inclusió?

El fer pedagogia d'una escola per a tothom com a únic camí perquè el món sigui un lloc agradable per viure. Qui és respectuós ho és en tot.

26. I quines accions com a directora, considera que s'han de desenvolupar o bé millorar per tal de potenciar la inclusió i donar millor resposta a la diversitat?

Ajudar al professorat, acompanyar-lo, donar estratègies i recursos quan cal, i deixar molt clar que la nostra institució ha optat per aquest camí com filosofia de fons i que això no té retorn.

27. Finalment, quin paper hi juguen les famílies en la inclusió a l'escola?

Les famílies necessiten el mateix que tothom. Pedagogia, informació coneixement, perdre la por... i a través de la mirada dels seus propis fills aniran millorant la mirada.

Si valorem tot el canvi de l'escola en els últims 15 anys podem sentir-nos orgullosos però no podem parar, Hem de continuar treballant perquè aquest és l'únic camí.